

Kamarai Futár

A Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara lapja

- » Mérlegen a kamara elmúlt évi munkája (3. o.)
- » Zöld útra lépett Európa (4–5. o.)
- » Idén is pályorientációs táborokat szervez partnereivel a kamara (6. o.)
- » Dr. Geretovszky Zsolt: Lehet valamit másképp, másból, máshogyan is elkészíteni (7–9. o.)
- » Jogszabályfigyelő – kisvállalkozásokat is érint a kormány új rezsicsökkentési rendeletmódosítása (10. o.)
- » Pályázati figyelő – Több mint kétmilliárd forintos foglalkoztatási program indult a vármegyében (12. o.)
- » Fejlődjön a kamarai támogatással – pályázzon pénzügyi alapjainkra! (13. o.)
- » Meghívó – TOP 100 üzleti est a Tiszavirág Sportuszoda teraszán (16. o.)

Tervezési szabadságot hoz
a 3D nyomtatás

Tavaly 400-an keresték fel a CSMKIK helyi irodáját

Csongrádon tartotta kihelyezett ülését a kamara elnöksége

Csongrádon tartotta kihelyezett, nyilvános ülését a Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara (CSMKIK) elnöksége. Az esemény első részében a településről, annak történetéről és turisztikai attrakcióiról adott tájékoztatást Gyöngyössy Orsolya, a csongrádi Tari László Múzeum szakmai vezetője. Ezt követően Bedő Tamás polgármester a település gazdasági helyzetét és fejlesztési terveit mutatta be a gazdasági önkormányzat képviselőinek, illetve a megjelent helyi vállalkozóknak.

Az ülésen Horváth János, a CSMKIK Csongrád Térségi Szervezetének elnöke kiemelte, hogy 2022-ben mintegy 400-an látogatták meg a szervezet helyi irodáját, melyen keresztül 100 esetben igényelték Széchenyi-kártya vállalkozói hitelt, az igénylők pedig mintegy 1,2 milliárd forint forráshoz jutottak a kamarán keresztül. A településen és annak térségében 1574 vállalkozás működött az előző évben.

Bedő Tamás, Csongrád város polgármestere tájékoztatójában beszámolt arról, hogy idén 5,2 milliárdos összeggel tervezték meg a

költségvetést, melynek teljesítéséhez nem számoltak működési hitellel. Működésüket nehezíti a rezsiköltségek jelentős emelkedése, a fürdő, a szakrendelő és az orvosi ügyelet üzemeltetése. Mint elmondta, fejlesztéseket csak pályázati forrásokból terveznek, 1 milliárd forintból valósítanák meg energetikai fejlesztéseket, így például új termálkút fúrását a fürdőben, ahol a medence fölé tetőt is húznának, hogy ne vesszen el annyi energia. Pályáznak majd a magyar-svájci alap és a szerb-magyar forrásokra. Az ipari parkban a belső utakat, a csapadékelvezető rendszert, illetve áramkapacitás-bővítést terveznek, ezzel segítve az ott lévő vállalkozásokat és a park továbbépülését.

Az elnökségi ülésen egyebek mellett döntés született a kamara tavalyi beszámolójának, az alapszabály módosítási javaslatának, valamint idej üzleti tervének kamarai küldöttgyűlés elé terjesztéséről. Emellett díjak adományozásáról, valamint a Kamarai Pénzügyi Alapok GFA konstrukciójának módosításáról, és az arra beérkezett korábbi pályázatok elfogadásáról is döntöttek.

Naprakész információk a július 1-jén életbe lépő változásokról

Ismerje meg az átalakuló hulladékgazdálkodást!

Kamaránk Ipari Tagozata és az Enterprise Europe Network Szeged május 11-ei fórumán a hulladékgazdálkodást érintő naprakész információkkal várja a vállalkozásokat. Az eseményen bemutatkozik a MOHU (Mól Hulladékgazdálkodási Zrt.), és a résztvevők megismerhetik a július 1-jével hatályba lépő változásokat.

Az uniós hulladékgazdálkodási irányelveknek megfelelően a magyar hulladékgazdálkodási szabályok is átalakulnak. A környezetvédelmi termékdíj mellett bevezetik a kiterjesztett gyártói felelősség fogalmát is. A változások a gazdálkodók széles körét érintik, ezért érdemes tájékozódnia minden vállalkozásnak az esetleges kötelezettségeiről.

Üzletfejlesztés kamaryújdonsága

Ha szeretne választ kapni az alábbi kérdésekre, várjuk Önt eseményünkön:

- Milyen a helyes hulladékgazdálkodás, hogyan felelhet meg a hatóság elvárásainak?
- Hogyan fog átalakulni a teljes hazai hulladékgazdálkodás a koncessziós rendszerben?
- Mi vár Önre az új hulladékgazdálkodási rendszerben?
- Mi a kiterjesztett gyártói felelősség rendszer (EPR)?

További információ és jelentkezés honlapunkon.

Gazdasági intézkedések épülhetnek véleményére!

Az Ön vállalkozását hogyan érinti a minimálbér-emelés?

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet (GVH) konjunktúra kutatásának mostani adatfelvételének témakörei között a minimálbér-emelés hatásai és a vállalkozások pénzügyi nehézségei szerepelnek.

A tavaszi felmérés kitöltése alig több mint

10 percet igényel. A döntéshozókhöz eljutó felmérés eredményére támaszkodva akár újabb gazdasági intézkedések is épülhetnek.

A kérdőív kitöltését a GVH honlapján **kezdheti meg.**

A kitöltött kérdőíveket 2023. április 30-áig várjuk!

Elhunyt Filep Irén

Elhunyt Filep Irén, kamaránk Számviteli Klubjának korábbi elnöke. Filep Irén 2000-tól volt a Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara küldötte, valamint tagozati elnökségi tagja. Emellett tagja volt a Magyar Könyvvizsgálói Kamara Oktatási Bizottságának, és igazságügyi bírósági szakértőként is tevékenykedett. Emlékét tisztelettel megőrizzük.

Mérlegen a kamara 2022-es munkája

A Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara 2022-es tevékenységének fókuszában, az előző évben megkezdett munka folytatásaként, a taglétszám stabilizálása, a tagok gazdasági súlyának növelése és a kamara megítélésének javítása volt.

Mindezt egy speciális gazdasági helyzetben kellett megtenni. A vállalkozások és a kamara működését is hasonló gazdasági kockázatok övezték: magas infláció, emelkedő áram- és gázár, bérköltségek növekedése. A vállalkozásdemográfiai folyamatokat a Kata szabályainak módosítása, illetve az év második felében kedvezőtlenül változó gazdasági kilátások egyaránt befolyásolták.

A számok beszélnek

A KSH adatai alapján a vármegyében az egyéni vállalkozók száma 370-nel csökkent, különösen a feldolgozóipar és az informatika területén tevékenykedők szüntették meg tevékenységüket. Az építőipar területén még mindig jelentős növekedést látunk, itt 350-nel nőtt a vállalkozások száma. 2022 első három negyedévében jelentősen élénkült, az év utolsó három hónapjában viszont lanyhult a vármegyei székhelyű gazdasági szervezetek fejlesztési tevékenysége. A beruházások 45%-át a legalább 50 főt foglalkoztató vállalkozások kezdeményezték. Ezért is sajnálatos, hogy a társas vállalkozások több mint 90%-a legfeljebb 9 fős és a 20 fő feletti foglalkoztató vállalkozások száma csupán 650 a vármegyében.

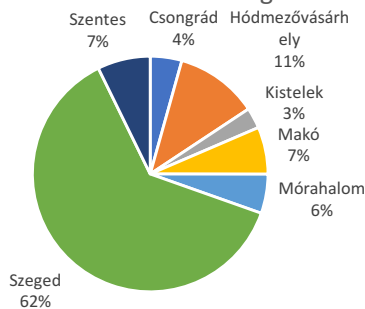
Vonzóak a pénzügyi források

A kamarának különösen intenzív munkát kellett végeznie a vállalkozások aktuális információval történő ellátásában és forrásokhoz juttatásában. Ennek eredményeként több mint százán a Kamarai Pénzügyi Alapok és a Széchenyi Kártya Program miatt léptek be önkéntes tagnak. Közel 2700 hitelkérelem befogadása révén 97 milliárd Ft hitelgénynt

Kamaránk októberben nagyszabású Top 100 gazdasági konferenciát rendezett Szegeden.

Regisztrált vállalkozások megoszlása

továbbítottunk, és a kamarai pénzügyi forrásokból 28 kamarai tagvállalat több mint 152 millió Ft támogatást kapott, amellyel 247 millió Ft fejlesztést valósíthatott meg.

Közelebb a vállalkozásokhoz

Mintegy 200 céget kerestek fel tavaly a kamarai tisztségviselők és kollégák, melynek célja egyrészt a vállalkozások mindennapi te-

vékenységének és terveinek a megismerése, másrészt a kamarai szolgáltatások bemutatása volt. A kamarai taglétszám 7,5%-kal növekedett 2022-ben, év végén meghaladta az 1050-et.

Abban is rejlik a kamara ereje, hogy a cégek megosztják egymással tapasztalataikat, és tudnak segíteni egymásnak, bemutatva jó gyakorlataikat. Ezt színvonalas kapcsolatépítő rendezvények (TOP 100 Gazdasági Konferencia, Vállalkozói Nap, TOP 100 üzleti est), szakmai konferenciák, üzleti klubok és szervezett céglátogatások szolgálták. 2022-ben 4600 személy, 1760 különböző cég képviselőjében vett részt a kamarai rendezvényeken személyes vagy on-line formában.

Újabb 3,5 évre elnyerte kamaránk az Európai Unió támogatását és az Enterprise Europe Network Dél-Alföldi Iroda működtetésére. 2022-től az EEN-ben előtérbe került a személyre szabott szolgáltatások és a tanácsadások eredményességének a visszamérése, és új kiemelt terület a fenntarthatóság.

Fókuszban az új technológiák

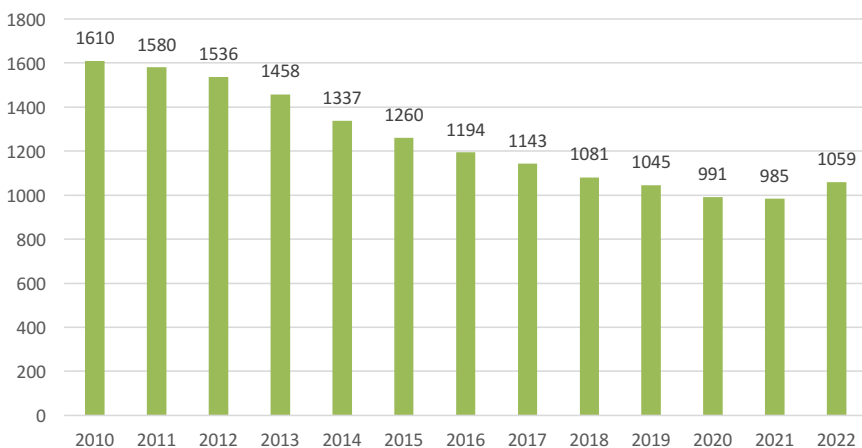
A vármegye kamarai gazdasági jövőképének megfelelően tevékenységünk fókuszában a robotika, automatizáció és az új technológiák bemutatása áll. Ennek elősegítésére robotika sarkot alakítottunk ki színvonalas eszközparkkal a kamarai székházban, amelyet szakkörök, nyári táborok alkalmával általános iskolás diákok használhatnak.

Több jut vállalkozásfejlesztésre

Mindent összevetve a kamara kiemelkedő évet zárt 837 millió Ft árbevétel és 185 millió Ft eredmény elérésével, így vállalkozásfejlesztésre fordítható forrásaink is növekedtek.

Ezúton ajánljuk figyelmükbe a kamarai honlapon megtalálható részletes 2022. évi szakmai beszámolót, amely számadatokkal, grafikonok segítségével mutatja be a kamara tevékenységét, az elért eredményeket.

Kamarai önkéntes taglétszám

Döntéseinknél figyelembe kell vennünk a fenntarthatósági szempontokat

Zöld útra lépett Európa

A Környezetvédelmi Szolgáltatók és Gyártók Szövetsége (KSZGYSZ) és a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (MKIK) Fenntarthatósági és Környezetvédelmi Kollégiuma az Energiaügyi Minisztérium támogatásával, valamint a Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara Enterprise Europe Network Irodájával együttműködésben Cél: a zöldgazdaság címmel tájékoztató fórumot tartott április 13-án, Szegeden, a kamara székházában. Civilizációs kérdésekről, fenntarthatóságról, körforgásos gazdálkodásról, ipari szimbiózisról és az Európai Zöld Megállapodásról is szó esett a fórumon.

Pusztítjuk bolygónkat

Dr. Vereczkey Zoltán, az MKIK alelnöke, a fenntarthatósági és környezetvédelmi kollégium elnöke, a témához illően drámai képekkel és adatokkal indította a környezetvédelem és az energiagazdálkodás konfliktusáról szóló prezentációját, illetve mondandóját: Ha igaz az az állítás, mely szerint az anyag természetes szerveződésének legmagasabb foka az emberi agy, akkor érthetetlen, hogy hogyan fér bele egyes emberek példálá a bálnák vagy éppen az elefántok tömeges lemeszárlása, és ezáltal a bolygónk szisztematikus pusztítása? – tette fel a kérdést. Tengernyi műanyagflakon-sziget úszik a világ vizein – márpedig aki eldob a természetben egy műanyag flakont, az ott a környezetvédelemről egy döntést hoz. Vagy itt van a háború, aminek következtében annyi széndioxid szabadul fel és kerül a légterbe, ami mindazt az erőfeszítést semmissé teszi, amit az emberiség az elmúlt két évben tett a levegő tisztaságának a megőrzéséért. Elgondolkodtató az a kijelentése is, hogy: Az elmúlt hatezer évben a víz határozta meg az emberiség civilizációját, ma viszont már a civilizáció határozza meg a vizeink jövőjét. Az emberiség 85%-a száraz, jellemzően sivatagi viszonyokat produkáló területeken él, 750 millió ember van biztonságos víz nélkül, és 2,5 milliárdnak nincsen szanitációja, megfelelő tisztálkodási és higiéniai lehetőségekhez való hozzáférése. Ugyanakkor, 6-8 millió ember hal meg évente vízzel kapcsolatos katasztrófákban és betegségekben; a világ szennyvizeinek 85%-a tisztítás nélkül kerül a befogadóba; az édesvízi élőlények száma 50%-kal csökkent az elmúlt 30 évben.

Napelemben jók vagyunk

Az energiagazdálkodást illetően hangzott el, az a megdöbbentő adat, hogy a Földön 200 millió év alatt jött létre az a fosszilis energiakészlet, amit 200 év alatt elégettünk. Vagyis ez a forrás véges, el fog fogyni, ezért idejében gondoskodnunk kell a megújuló energiaforrásokról. A kérdés csak az, hogy lesz-e elegendő ideje az emberiségnek az áttállásra. Jó hír viszont, hogy van alternatíva, gondoljunk csak arra, hogy egyetlen óra alatt annyi napenergia éri a bolygónkat, amennyit az egész Föld háromne-

gyed év alatt fogyaszt el fosszilis energiából. Meglepő információ ezzel kapcsolatban, hogy napelemes arány az energiámixben Európában Magyarországon a legmagasabb (11%)!

Az előadó bemutatta azt a 13 pontos állásfoglalást is, amelyet az MKIK Fenntarthatósági és környezetvédelmi kollégiumában állítottak össze. Ebben szerepel például, hogy szorgalmazzák a megújuló energiaforrások bővítésének biztosítását mind a pályázati rendszerek elérhetőségének megteremtésével, mind a megtérülést biztosító stabil szabályozási környezet kialakítását és az ehhez szükséges állami infrastruktúrafejlesztések megvalósítását. Az is benne van, hogy minden gazdasági döntéshozatalunk során előtérbe kell helyeznünk a fenntarthatósági szempontokat, és érvényre kell juttatnunk a klímavédelem nemzetközi szerződéseiben vállalt célkitűzéseit.

A felhasznált anyagok 90%-a kárba vész

Tanka Eszter ipari szimbiózis szakértő is sokkoló számokkal kezdte előadását. Mindössze 50 év alatt a globális anyagfelhasználás csaknem megkétszereződött, ami meghaladja a népességnövekedés ütemét. 1972-ben, amikor a Római Klub a növekedés határaitól szóló jelentése megjelent, a világ 28,6 milliárd tonnát fogyasztott. Ez 2000-re 54,9 milliárd tonnára emelkedett, 2019-re pedig meghaladta a 100 milliárd tonnát. A fogyasztás gyors felgyorsulásával párhuzamosan a hulladékok mennyisége is növekszik: végül a kitermelt és felhasznált anyagok több mint 90%-a kárba vész, 8,6% marad csak a körforgásban.

Ökodizájn – a tervezésnél dől el minden

Valószínű kevesen gondolnák, hogy a termékek környezetre gyakorolt hatásának több mint 80%-át a tervezési szakasz határozza meg. Ezért nyert teret az Európai Unióban is az ökodizájn gondolata, illetve született meg

az EU Eco Design direktívája. A cél a termék életciklusának kiterjesztése oly módon, hogy az életút végén ne hulladékká váljon, hanem például anyagában újrahasznosítható legyen – húzta alá a szakember. Tartós (javítható, újrahasználatos) termékekről, az újrafeldolgozott tartalom növeléséről, és ritka nyersanyagok, veszélyes anyagok helyettesítéséről van szó.

A terméktervezés mellett a körforgásos gazdaság másik eleme az életciklus-elemzés. Ami a saját folyamatok megismerését, a környezeti szempontból előnyösebb alternatívák keresését jelenti. És ez lehetőség a környezeti teljesítmény alapú differenciálásra is. Az előadó felhívta a figyelmet az EPD (Environmental Product Declaration) környezetvédelmi nyilatkozatra, ami egy függetlenül ellenőrzött és regisztrált dokumentum, amely átlátható és összehasonlítható információkat közvetít a termékek élet-

ciklusának környezeti hatásairól. A nyilatkozat alapja a termékre vonatkozó életciklus-elemzés, ami az építőiparban már elterjedt. Az EPD egy olyan, nemzetközileg elismert öko címké, amellyel a termék környezetvédelmi jellemzőit és teljesítményét közlik a piac felé.

Kifizetődő fenntarthatónak lenni

A körforgásos gazdaságért, mint fogyasztók, a megelőzés terén tehetünk a legtöbbet – tudatos fogyasztással, etikus vásárlással. Ahogy a szlogen mondja: Minden vásárlással szavazol! Az előadó a megosztásos gazdaságra is felhívta a figyelmet, azok is jó példákul szolgálnak, gondoljunk csak a teleautókra vagy az üres lakásunkat felkínáló airbnb rendszerre vagy éppen az ételmentő Munch applikációra.

Ahogy hallhattuk, a Kearney globális tanácsadó cég 2022-ben 150 cég vizsgálatá alapján megállapította: „Kifizetődő most fenntarthatónak lenni, azok, akik még mindig ragaszkodnak a nem fenntartható kitermel-legyárt-eldob ➤

➤ modellhez, fokozatosan és elkerülhetetlenül le fognak maradni.”

A körforgásos üzleti versenyelőny modell szerint bevétel-növekedés, költségmegtakarítási előnyök, ügyfelek lojalitási mutatóinak javulása és a márkaismeret növekedése várható. És még azt is megállapították, hogy a körforgásos stratégiák sikeres megvalósítása iparágától és a vállalat méretétől függetlenül lehetséges.

Lehetőségek az ipari szimbiózisban

A szakember szerint nagy lehetőségek vannak az ipari szimbiózisban is, ami egy iparág melléktermékének átforgatását jelenti egy másik iparág nyersanyagává. Ugyanis, ami valakinek hulladék, az másnak lehet, hogy érték. Az ipari szimbiózisok célja, hogy az erőforrások ismételt felhasználásával, megosztásával az egyszer „kibányászott” anyag a lehető legtovább maradjon körforgásban. Nem beszélve arról, hogy az ipari felhasználók számára számos előnnyel is jár a szimbiózis: alacsonyabb lesz az anyag-, víz- és energiaköltség; csökken a hulladék mennyisége, alacsonyabbak lesznek a hulladékkezelés költségei; függetlenedni lehet a kezelő cégek sokszori monopolhelyzetétől; csökken a nyersanyagok elérhetőségének a kockázata; új bevételi forrásokkal teremt; ösztönzi az innovációt és az együttműködést a cégek között. Az ipari szimbiózist ugyan még számos tényező, szemléletbeli, szabályozási

hiányosság nehezíti, erősödnek az együttműködést ösztönző tényezők.

Green Deal

Oelberg Károly, az AACM Central Europe Tanácsadó Kft. ügyvezető igazgatója az ESG és a „Zöld” taxonómia címmel az Európai Unió szakpolitikai és szabályozási kereteit foglalta össze. Először is tisztázta, hogy az ESG az Európai Unió környezeti-társadalmi-vállalati-nyitási szempontrendszerét jelenti, ami nem egy konkrét direktíva, hanem egy gondolkodási keretrendszer. Egy frappáns megfogalmazás szerint az ESG követelményei azt mutatják meg, hogy egy cég mennyire bányik jól a tőke minden formájával – vagyis a pénzen kívül a környezeti és a humán erőforrásokkal egyaránt.

Az első univerzális és jogi kötőerővel bíró globális klímaváltozás-elleni egyezmény a 2015-ös Párizsi megállapodás, melynek nyomán 2019-ben az Európai Zöld Megállapodás (Green Deal) keretében mind a 27 uniós tagállam elkötelezte magát amellett, hogy 2050-re – a világon elsőként – a kontinens egészén megvalósítja a klímaseglegességet. A tagállamok vállalták, hogy 2030-ig legalább 55%-kal csökkentik a kibocsátást az 1990-es szinthez képest. Az Európai Unió a következő évtizedben legalább ezer milliárd eurót mozgósítana az Európai Zöld Megállapodás keretében megvalósuló beruházásokra.

Mérhető a vállalat „zöldsége”

Mint elhangzott, az Európai Bizottság nyolc szakpolitikai területen javasol új intézkedéseket: Az EU 2030-ra és 2050-re vonatkozó éghajlatvédelmi törekvéseinek fokozása; az ipar mozgósítása a környezetbarát és körforgásos gazdaság érdekében; a fenntartható és intelligens mobilitásra való átállás felgyorsítása; tiszta, megfizethető és biztonságos energiaellátás; az ökoszisztémák és a biológiai sokféleség megővése és helyreállítása; energia- és erőforrás-hatékony építés és korszerűsítés; szennyezőanyag-mentességi célkitűzés a toxikus anyagoktól mentes környezetért; a termelőtől a fogyasztóig: méltányos, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszer kialakítása.

Jelentős állomás, hogy 2020-ban megjelent az Európai Unió Taxonómia rendeletének első verziója, amely az előadó megfogalmazása szerint egy olyan egységes osztályozási rendszer, amely megmutatja, hogy egy vállalati üzleti tevékenység mennyire zöld, vagyis mennyire nevezhető fenntarthatónak. Célja a környezeti szempontból fenntartható termékekbe és szolgáltatásokba való beruházások elősegítése. Az ESG- rendszerből jelenleg a környezeti fenntarthatóság áll a fókuszban.

Ö. F.

Zöld dilemma

Érdekes vita alakult ki a fórum végén arról, hogy miközben Európa az egyre szigorúbb és szélesebb körű fenntarthatósági szabályokkal valamiféle morális példával igyekszik elől járni, nem kerül-e pontosan emiatt versenyhátrányba a világ azon – feltehetőleg nagyobbik – részével, ahol a klímavédelmet, a zöld gondolkodást messze nem veszik olyan komolyan.

A dél-alföldi régió is bekerült az ECOTOURS-programba

Zöld pályázat helyi közösségek számára

Hamarosan pályázati lehetőség nyílik a turisztikai és turisztikai tevékenységhez kapcsolódó tevékenységet végző kkv-k számára a Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, valamint nemzetközi partnereinek Ecotours elnevezésű projektjében.

Az ECOTOURS célja az európai turisztikai célpontok fenntarthatóságának, versenyképességének és gazdasági megújulásának növelése a körkörös turizmuson keresztül. A projekt által a turisztikai ágazatban működő kkv-k és közösségek zöld, digitális és körforgásos gazdaságra való átállításának támogatása összhangban áll az Európai Unió fenntartható fejlődési céljaival, az európai Zöld megállapodással és a „Farmtól a villáig” stratégiával. Az ECOTOURS-projektben való részvétel lehetőséget kínál a vállalkozások számára a társadalmi, gazdasági fejlődésre, ugyanakkor hozzájárul a természeti és kulturális örökség védelméhez és fenntartásához.

A projekt a helyi közösségeket célozza

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

meg Olaszország (Szicília: Enna, Agrigento és Trapani), Görögország (Nyugat-Macedónia), Franciaország (Korzika, Bastia), Magyarország (Dél-Alföldi Régió), Spanyolország (Galícia, Vigo), Ciprus (Nicosia) területén, beleértve a természeti és kulturális nemzetközi jelentőségű örökségeket, amelyek közös társadalmi-gazdasági kihívásokkal küzdenek a COVID-19 világjárvány hatásai miatt.

A projektben részt vevő kkv-k számára lehetőség nyílik többek között a **fenti régiókba szervezett 1 tanulmányúton való részvétel** (melynek költségeit 650 EUR értékben térítik), melynek célja a jó gyakorlatok és tapasztalatok megosztása, valamint a határokon átnyúló kapcsolatépítés. Ezenkívül tanácsadási szolgáltatást vehetnek igénybe összesen több, mint **6000 EUR értékben**.

A pénzügyi támogatásból:

– **2000 EUR 80 órás** üzletfejlesztési, digitalizációs és innovációs, fenntartható brand-építési tanácsadásra,
– **4000 EUR** pedig fenntarthatósági tanúsítvány-nyal kapcsolatos tanácsadásra fordítandó, melyek eredményeként egy **fenntarthatósági tanúsítványt** szükséges megszerezni és bemutatni.

Ezenkívül a 16 vállalkozásból álló csapatok között digitális interaktív útvonal-tervezési verseny keretében elnyerhető 10 000 EUR díj rá eső részét is megkaphatja a vállalkozás.

A programban részt vevő vállalkozások egyúttal közösen (nemzeti szinten) létrehozhatnak egy körforgásos turisztikai útvonaltervet, melyek egyedi és emlékeztető utazási élményeket kínálnak a felhasználók számára.

A pályázatot várhatóan május elején írják ki.

Az Európai Unió finanszírozásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k) sajátjai, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az European Innovation Council and SMEs Executive Agency (EISMEA) véleményét. Ezekért sem az Európai Unió, sem a támogatást nyújtó hatóság nem tehető felelőssé.

Szakképzés–Krónika

Szakképzéssel ismerkednek az általános iskolák tanulói

Idén is pályaaorientációs tábort szervez partnereivel a kamara

Idén már harmadik éve lesz, hogy a Hódmezővásárhelyi Szakképzési Centrum (HSZC) és a Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara (CSMKIK) közösen pályaaorientációs nyári tábort szervez. A tanév vége után, június második felében öt városban mutatják meg a szakmák világát az általános iskolás tanulóknak: Hódmezővásárhelyen, Szegeden, Makón, Szentesen és Csongrádon is lesznek tábort. A gyerekek az informatikával, az elektronikával, a vendéglátással és a robotikával ismerkedhetnek majd.

Kincses Tímea, a HSZC főigazgatója a két szervezet közös sajtótájékoztatóján elmondta, azon túl, hogy ezek a tábort a pályaaorientációt is hivatottak támogatni, arra is lehetőséget biztosítanak, hogy az általános iskolás diákok olyan programokon vegyenek részt, amelyek izgalmasak és hasznos időtöltést jelentenek. A főigazgató a kamara támogatását is méltatta, szerinte a szülők számára is fontos szempont, hogy jelentős, 30 százalékos kedvezményrel biztosíthatnak gyermekeik számára tábori

programokat. Hozzátette, intézményeikben, az adott szakmai ágazatokhoz igazítva építették fel a tábort. Szakács, cukrász, pincér, hegesztő, kőműves szakmában is kipróbálhatják majd magukat a diákok, de a digitalizáció világába is betekintést nyerhetnek.

Dr. Kócuti Attila, a CSMKIK elnöke kiemelte, hosszú évekre nyúlik vissza a két szervezet együttműködése, amelynek egyik fontos eleme a tábort szervezése. Mint elmondta, jól látható, hogy a munkaerőpiacról nagyon sok szakember hiányzik, éppen ezért elemi érdeke és feladata a kamarának, hogy ez a tendencia megváltozzon – ebben kulcsszerepet és kapcsolódási pontot jelent a szakképzés. Hozzátette, ezek a tábort is lényegében erről szólnak majd – olyan helyekre mennek a gyerekek, ahol láthatják az egyes szakterületek működését, és ez hasznos tapasztalatként szolgálhat a pályaválasztás során. Ez nem rövid, hanem hosszú távú

cél, hiszen ha nem gondoskodunk az utánpótlásról, akkor 5-10 éven belül nem lesz elegendő szakember a vállalkozások számára.

Ezen túlmenően a kamara saját nyári tábort is szervez két korcsoportnak, hiszen fontos, hogy a gyerekek minél korábban megismerkedjenek a robotikával, mert az ő életükben meghatározó szerepet tölt majd be ez a terület – emelte ki a gazdasági

önkormányzat vezetője. A Hódmezővásárhelyi Szakképzési Centrum mellett különböző pályaaorientációs programokkal Szegeden, a Szent-Györgyi Albert Agóra táboraiba is bekapcsolódik a gazdasági önkormányzat.

Hegedűs Zoltán, a HSZC kancellárja úgy véli, nagyon fontos az együttműködés minden területen, ami a szakképzést, így az utánpótlás kinevelését, támogatását is érinti. Az idei együttműködés legfontosabb eleme az, hogy lényegesen kedvezőbb áron tudnak lehetőséget biztosítani a szülőknek a gyermekeik táboroztatására, ez pedig a jelenlegi, nehéz gazdasági időszakban kifejezetten fontos – fogalmazott a kancellár.

A tábort részletei hamarosan a HSZC weboldalán, a www.hszc.hu oldalon, valamint az érintett iskolák honlapjain, Facebook és Instagram oldalain is megjelennek.

A projekt a Kulturális és Innovációs Minisztérium finanszírozásában valósul meg a Gazdaság-újraindítási Foglalkoztatási Alap képzési alaprész terhére, a projekt, illetve a támogatási szerződés száma: GFA-KA-KIM-17/2022/TK/05.

Újabb hatósági és dolgozói képzések indulhatnak

Tűzvédelmi szakvizsgát tartott a kamara

Összesen 42 fő tett sikeres tűzvédelmi szakvizsgát a Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara szegedi székházában. A foglalkozással egybekötött vizsgát a gazdasági önkormányzat DMG Oktatási Nonprofit Kft.-je szervezte a hegesztők és az építőipari tevékenység során nyílt lánggal járó munkát végzőknek.

Egyes foglalkozási ágak, munkakörök szerinti tevékenységet csak érvényes tűzvédelmi szakvizsgával rendelkező személy végezhet – a vizsga megújítása az érintettek

számára 5 évenként kötelező. Kamaránk az illetékes szervhez, a katasztrófavédelemhez fordult, hogy a DMG Oktatási Nonprofit Kft. az oktatás szervezőjeként lehetőséget nyújtson a tűzvédelmi szakvizsga, és az azt megelőző képzés megtartására. Első körben a vártnál is nagyobb részvétellel bonyolította ezt le a gazdasági önkormányzat: a 42 főből mindenki sikeres szakvizsgát tett április 12-én.

A vizsgázók távoktatáson sajátíthatták el a szakmai tananyagot, ezt követően pedig 3 órás konzultáción vettek részt kamaránkban, ahol

egy előadó mutatta be a vizsgával kapcsolatos tudnivalókat. A képzés a szakvizsgával zárult, amely után a résztvevők át is vehették a bizonyítványaikat.

A következő tűzvédelmi képzést a tervek szerint ősszel indítjuk el, amelyre folyamatosan várjuk a jelentkezőket.

Igény szerint egyéb hatósági, dolgozói képzések megszervezésére is nyitott kamaránk. A megkereséseket a fekete.livia@csmkik.hu, vagy a felnottkepzes@csmkik.hu e-mail címre várjuk.

(A DMG felnőttképzési nyilvántartási száma: B/2020/000338.)

Pörgessük fel együtt a hazai kkv-szektor!

A válság kezelése, a gazdaság újraindítása, a vállalkozások védelme és fejlesztése közös felelősségünk és érdekünk – ez a szándék hívta életre idén is a Portfolio és a KAVOSZ országos gazdasági rendezvény sorozatát, melynek negyedik állomása Szegeden lesz május 10-én, az Art Hotelben. A rendezvényen előadást tart dr. Kócuti Attila, a Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara elnöke is.

Az ingyenes szakmai rendezvény célja, hogy átfogó képet adjon a hazai gazdasági helyzetről és összegyűjtse azokat a pénzügyi és fejlesztési lehetőségeket, amelyek segíthetik a kis- és középvállalkozásokat az újraindulásban és kiutat jelenthetnek a válságból.

A rendezvény ingyenes, de regisztrációhoz kötött, amit a portfolio.hu/rendezveny oldalon tehet meg.

Dr. Geretovszky Zsolt: Lehet valamit másképp, másból, máshogyan is elkészíteni

Tervezési szabadságot hoz a 3D nyomtatás

Ha napjaink technológiai forradalmáról beszélünk, leggyakrabban az ipar 4.0, a digitalizáció, a robotika, vagy a mesterséges intelligencia jut eszünkbe, holott a technika fejlődése egyre gyakrabban illeszti be ebbe a sorba a 3D nyomtatást, azaz az additív gyártást is. A módszer alapjaiban változtatja meg a gyártástechnológiával kapcsolatos korábbi tudásunkat. A klasszikus öntés és a forgácsolás mellett ugyanis megjelent a tárgyakat rétegről rétegre, a legváltozatosabb formában és szerkezettel felépíteni képes additív technológia. A Szegedi Tudományegyetemen 2021-ben nyitották meg a 3D Központot, melynek szakmai vezetőjétől, dr. Geretovszky Zsolttól kapunk ízelítőt erről, a hazánkban még úttörőnek számító technológiáról.

Rétegről rétegre építkeznek

– Ön előadásain additív forradalomnak szokta nevezni azt a folyamatot, ami az elmúlt 40 év során a 3D nyomtatás területén bekövetkezett. Mi történt?

– A ma additív gyártásnak hívott technológiával kapcsolatos első ötletek az 1980-as évek elején jelentek meg Japánban és Franciaországban, akkor még, mint a gyors prototípus-készítés egyik lehetséges eljárásaként. Azonban aki először látott üzleti fantáziát a rétegről rétegre építkező módszerben, az egy amerikai kutató, Chuck Hull volt. Sztereolitográfia néven ismert módszerének szabadalmaztatása után 1986-ban megalapította a 3D Systems vállalatot, ami máig működik és meghatározó szereplője az additív területnek. Ők dobták piacra az első, kereskedelmi forgalomban is kapható 3D nyomtatót, az SLA-1-et. Az ezt követő tíz évben aztán gombamód jelentek meg azok a technológiák, amelyek ezt a rétegről rétegre történő építkezést meg tudják valósítani. És közben újabb és újabb alkalmazási ötletek születtek. Rájöttek ugyanis, hogy az additív elven alapuló mintakészítés egyik különleges tulajdonsága, hogy az alakzat formáját, geometriáját jóval szabadabban, sokkal kevesebb korláttal választhatják meg. És ez nagyon sok területen megmozgatta az emberek fantáziáját. Így ma már az élet szinte minden területén találkozhatunk 3D-ben nyomtatott tárgyakkal, a fülbevalóktól az épületekig. És ha már méretek. A hajszálunk vastagságától a szegedi dóm magasságáig (81 méter) a legkülönbözőbb méretekben tudunk nyomtatni 3D-ben.

– Miben más ez a technológia, és mit értünk pontosan a tárgyak additív előállításán?

– A klasszikus gyártástechnológiáknak két alaptípusa van, az egyik, amikor a formába öntjük az adott testet, ilyen például a fröccsöntés, a másik, amikor egy nagyobb, „nyers” darabból pl. forgácsolással, marással választjuk le a felesleges anyagot és a megmaradó rész lesz a késztermék. Talán nem kell bizonygatni, hogy a folyamat mekkora anyagvesztéssel jár.

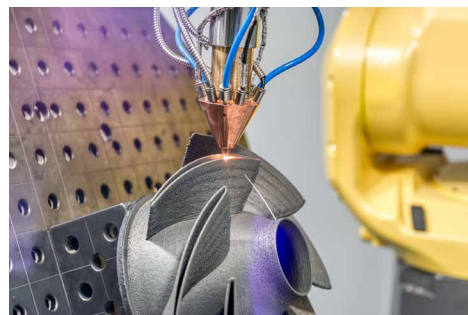

Dr. Geretovszky Zsolt az additív forradalom lényegét magyarázza

Névjegy

Dr. Geretovszky Zsolt Szegeden doktorált, majd éveket töltött a londoni UCL-en, illetve a svédországi Lund egyetemén. 2016 óta habilitált docensként vezeti a Természettudományi és Informatikai Kar Fizikai Intézetének Nano- és Mikromegmunkálási Laboratóriumát. Szakterülete a lézeres anyagmegmunkálás, nanorészecskék fizikai úton történő előállítása, valamint az additív gyártás és ezek alkalmazási területeinek kutatása. Kezdeményezésére jött létre az SZTE IKIKK 3D Központja, amelynek 2022 óta szakmai vezetője.

Ezen megoldásokkal szakított gyökeresen az 3D nyomtatás, amely alulról, azaz építőelemeiből „karakott” vékony rétegekből építi fel a testet. Ezt hívjuk ma additív gyártásnak, közismertebb nevén 3D nyomtatásnak. A folyamat hasonlít ahhoz, amikor a kőműves a tervrajz alapján rakja a téglákat, sorról sorra, egyforma rétegekkel halad felfelé, míg el nem éri az épület első szintjének magasságát, majd tervrajzot vált és a következő szinten folytatja munkáját. A 3D-s nyomtatás egy lényeges dologban különbözik a „házépítés” példájától: a 3D nyomtatott test a kár minden egyes téglasora, azaz rétege különböző tervrajz alapján készülhet,

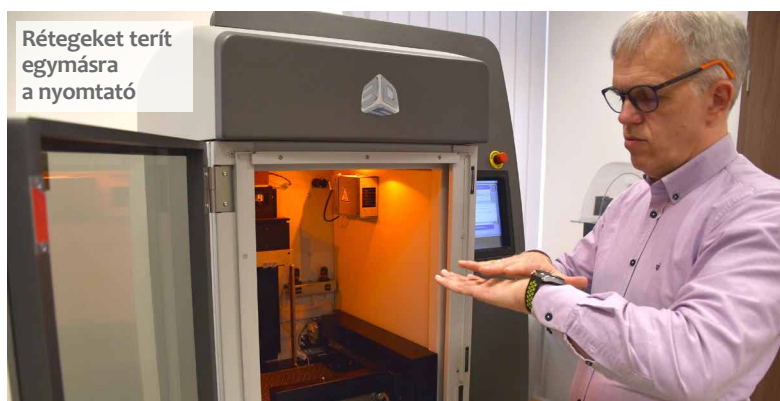

s ezáltal változatosabb alakzatok létrehozására vagyunk képesek.

Nem egy gombnyomásra megy

– Hogyan képzeljük el egy 3D nyomtató működését? Hogyan és miből képesek a különféle rétegeket előállítani és szabályos testet építeni?

– Az additív gyártásnak jelenleg hét különböző fajtáját ismerjük, amelyek csak annyiban különböznek, hogy a lerakott anyagot hogyan szilárdítják meg. A porágyas alaptechnológia lényege, hogy egy lefokuszált lézer- vagy elektronnyaláb olvasztja össze egy leheletvékony porréteg porszemcséit, amelyet korábban egy porterítő mechanika terített le – a fémnyomtatók többnyire ezen elven működnek. Az első, szabadalmaztatott 3D-s megoldásnál, az ún. kádas fotopolimerizációnál egy viszkozus műgyanta közeget szilárdítottunk meg, legtöbbször ultraibolya fény segítségével. Az irányított energiával történő 3D nyomtatásnál szintén fémport és lézert használnak, csak itt a por lerakása és megolvasztása egyidejűleg történik: a vívgáz által szállított fémport egy, a gázjetet keresztező lézernyaláb „röptében” olvasztja a nyomtatott test épp épülő pontjára. A folyadéksugaras technológia a tintasugaras nyomtatókhoz hasonló elven működik: az ilyen nyomtatókban az elektronika akár több ezer fúvóka vezérlésével nagyon kicsi folyadékcsepkekből álló műgyantafüggyönt hoz létre, és az ezen csepkekből megszilárduló anyag alkotja a test építőköveit. Ismerjük a kötőanyag-porlasztásos technológiát is, ami a folyadéksugaras és porágyas technológiák kombinálása, amelynél a por formában kiterített építőanyagot apró kötőanyagcseppek segítségével ragasztják össze. Végezetül a hetedik technológiai család, amelyet extrudálásos módszernek hívnak, legismertebb változata a szálolvasztásos nyomtatás, amikor egy hőre lágyuló műanyagszál biztosítja az építőanyagot. Ennél a melegítéssel meglágyított anyagot egy kis átmérőjű fúvókán préseljük ki, ami visszahűve megszilárdul – hasonlóan ahhoz, ahogy a technikaórán, vagy barkácsolás ➤

Rétegeket terít egymásra a nyomtató

Additív forradalom

➤ során a ragasztópisztollyal dolgozunk. Ez egyébként az egyik első, és maig a legolcsóbb 3D nyomtatási technológia. Ha valaki szeretne otthonra ilyen, szálolvasztásos 3D nyomtatót, már néhány százezer forintért vállalható minőségű eszközt vehet magának.

– Laikus szemmel ezeknek a technológiáknak a kitalálása volt a nagy truváj, a működtetése talán már nem annyira...

– Bár látszólag a nyomtatók egyszerűen működnek, de egyrészt igen komoly műszaki kihívás stabilan tartani a nyomtatási folyamatot akár több tíz órán keresztül úgy, hogy azzal hajsználál vékonyabb rétegeket építünk egymásra. Másrészt maga a nyomtatás csak egy lépés a „gyártás” viszonylag hosszú láncolatában. A teljes technológia ugyanis viszonylag sok előkészítést igényel: számítógépen meg kell terveznünk a testet 3D-ben, utána el kell azt helyezni, és orientálnunk kell a nyomtatási térben, szeleléssel létre kell hoznunk azokat a file-okat, amelyeket a gép a nyomtatásnál a rajzolatok létrehozásához használni fog. Komolyabb, ipari igényekre nyomtatott tárgyak esetén ma már le is kell szimulálnunk a nyomtatást, és csak ezt követően jöhet a tényleges nyomtatás. Ráadásul a nyomtatási job végeztével sem vagyunk még kész, mert a gyártás befejező fázisában sor kell, hogy kerüljön utómunkálatok elvégzésére is, aminek – ipari alkalmazás esetén – a minőség-ellenőrzés is része, hogy megtudjuk, azt kaptuk-e, amit szeretnénk volna.

Tíz az egyben

– Mit lehet nyomtatni a 3D nyomtatóval és miből?

– Ma már elég sokfajta anyagot, fémeket, ötvözeteket, többféle műanyagot, nemcsak hőre lágyulót, hanem hőre keményedő műgyantát is, kerámiákat, de a gasztronómiában különféle élelmiszereket is nyomtatnak. Mivel sokkal nagyobb szabadsággal tudunk létrehozni geometriákat, mint bármilyen más klasszikus technológiával, ezért megtehetjük, hogy a tárgynak a funkcióját helyezzük előtérbe, nem pedig azt, hogy létre tudjuk-e azt hozni. Vegyünk példának egy székét – a klasszikus technológiáknál fontos szempont, hogy olyan elemekből, alkatrészekből készüljön, amelyeket elő tudnak állítani, és az elemekből össze is tudnak szerelni. Ezzel szemben, ha 3D nyomtatással készítünk egy székét, ezekre nem kell figyelniük. Számos geometriai kényszer kiesik, azt mondjuk a tervezőnek, álmodhatsz bármit, és „csak” pár logikus funkcionális elvárást támasztunk: legyen egy kb. 80 cm magasán kialakított ülőfelülete, bírjon el pl. 150 kilót, álljon stabilan és igény szerint legyen háttámlája. Nagy rá az esély, hogy egy ilyen feltételek mentén, de geometriai kötöttségek nélkül, ún. generatív módon tervezett szék klasszikus eljárásokkal nem, de additív módon létrehozható lesz.

– A részek tömbösítésével változnak-e a ki nyomott darabok mechanikai tulajdonságai?

– A geometriai szabadsággal nemcsak könnyebb, hanem erősebb is lehet a 3D nyomtatott termék az eredetinel (lásd keretes írásunkat – a szerk.). Ugyancsak fontos szempont lehet, hogy sok esetben olyan alkatrészeket, amiket korábban több darabból állítottak össze, kinyomtatni

akár egyben is ki lehet. A GE első ilyen, additív technológiával gyártott terméke egy repülőgép-hajtómű fűvókarendszere volt, ahol kb. 180 alkatrészt váltottak ki egyetlen nyomtatott alkatrésszel úgy, hogy közben még könnyebb és gazdaságosabb is lett a termék, és ezért az ilyen fűvókával szerelt repülőök kevesebb károsanyag-kibocsátással tudnak repülni. De ma már pl. egyes Bugattik fémblokkját is egyben nyomtatják ki.

Az igazi durranás nem feltétlen az, hogy mondjuk, egy tíz alkatrészből álló egységet egyben kinyomtatunk, hanem az, ha a funkciójának megfelelően olyan darabot tudunk előállítani,

amely jobb is lesz, tulajdonságaiban többet tud, mint az eredeti, több részből összerakott egység. Ha egy alkatrésznek pl. vannak tömör részei, additív módon előállítva, ezeknek egyáltalán nem kell tömörnek lenniük. És bármilyen meglepő is, de egy kevesebb anyagból álló ilyen ráccszerkezet erősebb és szilárdabb is lehet, mint a tömör megfelelője.

Felkészülten és nyitottan érdemes belevágni

– Minden életképes vállalkozás folyamatos fejlesztésben, innovációban, a versenyképesség növelésében gondolkodik – kiknek érdemes megismerni és belevágni egy 3D-s fejlesztésbe?

– Tíz évvel ezelőtt a különféle felmérésekben a megkérdezett cégek döntő része erre a kérdésre azt válaszolta, azért lát fantáziát a 3D nyomtatásban, mert azt prototípus készítésére akarja használni. Ma már a többség azt válaszolja, valamit elő szeretne vele állítani, vagyis nem csak egyszeri alkalomra, hanem valaminek a gyártására szeretné használni a 3D nyomtatást, mégpedig olyan alkatrészére, ami a hagyományos gyártástechnológiákkal elérhetetlennek gondolt előnyöket is hordoz. Ma

már a piacon elérhetőek olyan 3D nyomtatók, amelyeket kimondottan úgy fejlesztenek, hogy azokat gyártósorba lehessen integrálni. Ehhez persze magas fokú szaktudásra van szükség. Ugyanezen felmérésekből az is kiderült, hogy a megkérdezett cégevezetők szerint az additív technológia elterjedésének jelenleg legnagyobb gátja az, hogy hiányzik az a szürkeállomány, amely képes a technológia nyújtotta lehetőségek kiaknázására. A technológiai specifikumok ismerete tehát komoly piaci előnyt jelent minden 3D technológiát alkalmazó cégnek. Mi ebben is próbálunk segíteni.

– Ha egy vállalkozás komolyan érdekli a 3D nyomtatást iránt, hol kezdje?

– Szívelem szerint azt mondom, hogy jöjjön be hozzánk. Nyilván sok minden megtalálható az interneten is, de mindenképpen olyan helyen kérjen tanácsot, ahol széles spektrummal, nagy hálálással ismerik az additív területet. A SZTE IKIKK 3D Központja ilyen hely, legalább a régióban, de tudtommal országosan is. És engedjen meg még egy idevágó gondolatot. Ahhoz, hogy valaki komolyan kezdjen foglalkozni a 3D nyomtatással, még egy feltétel elengedhetetlen: a nyitottság. Nyitottság arra, hogy lehet valamit a korábbi ismereteitől, meggyőződésétől eltérő módon másképp, más alakban, akár más anyagból, máshogyan is elkészíteni. Persze úgy, hogy a 3D nyomtatott termék a célra, feladatra tökéletesen meg fog felelni.

– Mit tud ebben segíteni a szegedi 3D Központ?

– Központunk küldetése az oktatás és a kutatás támogatása mellett a szolgáltatás is – az akadémiai és az egyetemen kívüli közösségek számára egyaránt. Eszközparkunk és mindaz, amit mi szürkeállományban tudunk, az önk, az érdeklődők rendelkezésére áll. Az egész régióknak kínálunk lehetőséget, egy olyan kompetenciaközpontot, ahová el lehet jönni – tájékozódni, konzultálni, kipróbálni. Ha valakinek van egy ötlete, amire saját rutinjából azt gondolja, hogy úgysem megvalósítható, mi azt is szívesen meghallgatjuk. Eddig még több olyan példánk van, amikor találtunk megoldást a kihívásra, mint amikor nem. Ha valaki azt kéri, hogy tervezzünk meg egy 3D objektumot; szkenneljünk be valamit, és nézzük meg, hogyan néz ki nyomtatva; vagy nyomtasunk ki egy file-t, megcsináljuk. A Központban egyébként több szálolvasztásos és műgyantás nyomtatónk, valamint porágyalapú fémmnyomtatónk is van. Ez utóbbinál a kinyomtatott fémtárgyakat feszültségmentesítő hőkezelésnek is alá kell vetni, amihet van megfelelő kemencénk is. Ezt is igénybe veheti bárki, akkor is, ha nem nálunk nyomtatta ki a hőkezelendő objektumot. Hisszük, hogy az SZTE 3D Központja az a hely, ahol az additív gyártás tanulható, művelhető, fejleszhető és alkalmazható.

3D nyomtatás a gyógyítómunka szolgálatában

– A 3D technológia komoly hódító utat jár be az élettudományok területén is, és akkor már közeledünk az SZTE 3D Központjának egy fontos profiljához.

– A tudomány és orvoslás mindenképpen olyan területek, ahol mindig van igény az újszerű ➤

Additív forradalom

➤ megoldásokra. Gondoljunk csak bele, amikor valakinek komoly sebészeti beavatkozásra van szüksége, és az implantátumot, amivel például egy törött csontot pótolnak, néhány standard méretből kell kiválasztania az orvosnak – gyakran kénytelen a beteget „faragni” az implantátum helyett. Ma már a 3D nyomtatás teljesen egyedi implantátumok készítését is lehetővé teszi. Sok embernek van szüksége végtagpótlásra, illetve ortézisekre is, ezek közül az egyik, széles körben elterjedt 3D nyomtatott termék a hallókészülékek köre, nagyrészt azért, mert hallócsatornáink egyedi formájúak. Végtagpótlásnál pedig az is fontos szempont lehet, hogy a funkcionalitás megtartása mellett az egyedi esztétikai igényeket is figyelembe lehessen venni. A 3D nyomtatott művégtagok ezen a téren is jelentősen szélesítik az elérhető és megfizethető lehetőségek tárházát.

Könnyű belátni, hogy számos ovisi beavatkozás hatékonyabban, gyorsabban, eredményesebben, rövidebb idő alatt, kevesebb fertőzésveszéllyel végezhető, ha az orvoscsoporthoz tudja gyakorolni a műtétet. Laboratóriumban már demonstrálták, hogy akár szívet is ki lehet nyomtatni, és pár éve egy komplett 3D nyomtatott alsó állkapcsot implantáltak egy holland betegbe. Ezek az orvosi modellek nagyban hozzájárulnak a műtéti beavatkozás sikerességének javításához. Gondoljunk csak az arcbézséti műtétekre, amikor az orvos megpróbálja összerakni a beteg arcát úgy, hogy hasonló legyen ahhoz, amilyen a baleset előtt volt. Az egyszerűhasználatos műtéti segédeszközök előállításában is egyre gyakoribb módszer az additív

gyártás. Fontos szerepe formálódik az additív technológiának az orvosképzésben is, hiszen 3D nyomtatás segítségével komplex és kézbe vehető vizualizációt tudunk biztosítani az emberi testről, akár annak bármely porcikájáról. Mi pl. a legkisebb szervünk, a hallószerv nyomtatásával is foglalkozunk, beleértve ebbe az emberi test legkisebb csontjainak, a hallócsontocskáknak a nyomtatását is.

A fejlődés tempóját lehet-e valahogy érzékelteni?

– Egy olasz cég csípőimplantátumok 3D nyomtatással történő előállításával 2020-ban jelent meg a piacon, amelynek a legkritikusabb része a csípőcsontba illeszkedő combcsontimplantátum. A 3D nyomtatott implantátumról bebizonyosodott, gyorsítja a csontosodást, a beteg mielőbbi felépülését. Ugyanez a cég 2021-ben megnyitotta az első kihelyezett, kórházi környezetben működő komplex Ortopédia Központját New Yorkban. Az orvosok a CT-képet leküldik a központnak, ott megtervezik az egyedi implantátumot, a kinyomtatott terméket megkapják az orvosok, és sterilizálás után – jellemzően egy nap múlva – már ültethetik is be azt a betegbe. A fejlődés

Dr. Geretovszky Zsolt nem véletlenül büszke porágyalapú fémnyomtatójukra

ütemét jól mutatja, hogy az elmúlt bő 2 évben közel száz hasonló centrum nyílt világszerte. Éves szinten egyébként 15-20 százalékkal növekedik az additív gyártású ortopédiai eszközök piaca.

Belső fül és a fakírszönyeg a szegedi központból

– Mit ad hozzá Szeged az additív technológia fejlődéséhez, és jellemzően milyen kutatási irányok művelői adják fel a leckét a 3D Központ szakembereinek?

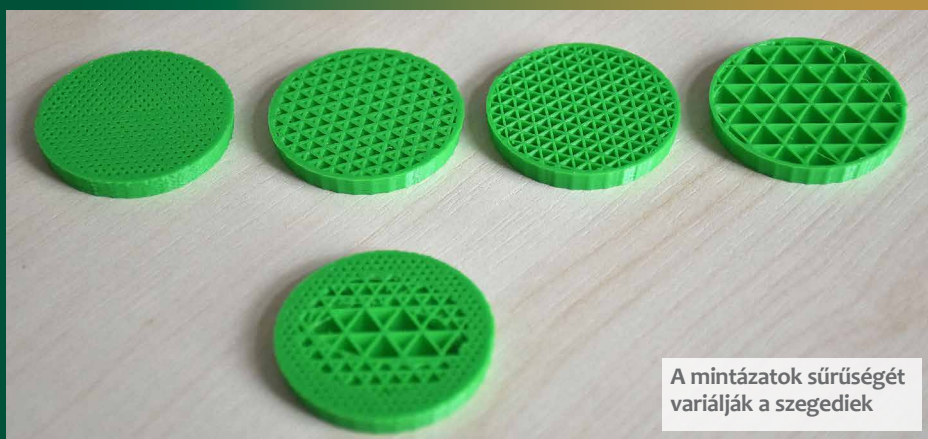
– Az SZTE IKIKK 3D Központja azzal a küldetéssel jött létre, hogy inspiráló szakmai környezetet és kurrens infrastruktúrát biztosítson a Szegedi Tudományegyetemen az additív gyártás és a hozzá kapcsolódó digitális 3D technológiák területeinek műveléséhez és az azokban rejlő potenciálok minél teljesebb körű kiaknázásához. Az egyik vegyész csoport például azzal foglalkozik, hogy folyadékokból nagyon kis mennyiségű anyagmeghatározást, nyomelem-analitikai és nanorészecske-mérési feladatokat tudjanak elvégezni. Mi egy 70 mikron sugarú csövet, ún. kapilláris tartalmazót porlasztót nyomtatunk a kísérleteikhez (ez kb. olyan átmérőjű, hogy egy hajszállal tele lenne). Az Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet egyik csoportja pedig azzal kereste meg a Központot, hogy szeretnék az idegsejteket egyirányú növekedésre bírni. Ehhez olyan, kb. 100 mikron széles és 40 mikron mély csatornákból álló rendszert sikerült számukra létrehozni, amiben az idegsejtek már szépen és irányítottan növekednek. Egy másik projektünk a Gyógyszerésztudományi Karhoz kötődik, akikkel közösen egy vékony, kb. egy milliméter hosszú tükből álló „fakírszönyeg” nyomtatunk, amivel, ha megszúrják a bőrt, az nem fáj, hiszen ezek a mikrotűk nem érik el a bőrben levő idegvégződéseket. A mikrotű mátrix segítségével ugyanakkor a bőrbe ott és nagyobb lokális koncentrációban tudják bevinni a hatóanyagot, ahol arra szükség van.

A műtéti támogatásoknak is széles a köre, az Orvosi Fizikai és Orvosi Informatikai Intézet fejlesztéseivel például légcső, a rektor úr klinikai csoportjának pedig belsőfül modelleket nyomtatunk – az ilyen munkákkal a műtét tervezéshez, gyakorláshoz és betegtájékoztathoz egyaránt támogatást tudunk nyújtani.

Akkreditált 3D képzés ugyan még nincs az egyetemen, de már itt van ez a Központ, ahol meg lehet tapasztalni a technológia előnyeit, korlátait, vannak kurzusaink, de a hallgatók a különféle kutatómunkákba bekapcsolódva is egyre gyakrabban kerülnek kapcsolatba a 3D nyomtatással.

Órfi Ferenc

Metaanyagokkal kísérleteznek

A mintázatok sűrűségét variálják a szegediek

Mint dr. Geretovszky Zsolttól megtudtuk, az utóbbi évek egyik kutatási területe az úgynevezett metaanyagok előállítása. Ahogy a központ vezetője elmagyarázta, ez azt jelenti, hogy olyan elemi cellákat hoznak létre, amelyek szabad szemmel már láthatók, és ezekből építenek fel egy viszonylag „szelős” szerkezetet, amit úgy lehet elképzelni, mint egy speciális állványzatot. Ezen belső szerkezettel rendelkező metaanyagokkal előnyösebb mechanikai tulajdonságokat – például szilárdság, teherbíró-képesség – tudnak létrehozni, mintha tömör anyagból dolgoznának. Tavaly óta Szegeden is nyomtatnak ilyen mintákat – amelyeken a mintázatok sűrűségét variálták. És bizony erősebbnek bizonyulnak

azok a minták, amelyek kevesebb anyagot tartalmaznak, tehát egyszerre könnyebbek és mechanikailag ellenállóbbak, mint tömör megfelelőik. „Az az izgalmas ebben – mondta a tanár úr –, hogy a természet sokszor hasonló szerkezeteket fejlesztett ki bennünk, például a csontjainkban. Ha tömör lenne, mondjuk a combcsontunk, sokkal törékenyebb lenne, azzal az inhomogén (térben változó) szivacsos szerkezettel, amelyet a metaanyagokkal mi is le tudunk másolni.”

Ma egyébként már nyomtatnak csontot is, 3D – bionyomtatással. Ehhez olyan, ún. össejteket használnak a nyomtatás során, amelyek képesek, még a funkciójuknak megfelelően differenciálódni.

§ Jogszábafigyelő

Kisvállalkozásokat is érint a kormány új rezsicsökkentési rendeletmódosítása

A Magyar Közlöny 2023. évi 56. számában megjelent a Kormány 126/2023. (IV. 17.) Korm. rendelete a veszélyhelyzet ideje alatt az egyetemes szolgáltatásra jogosultak körének meghatározásáról szóló 217/2022. (VI. 17.) Korm. rendelet módosítása.

A módosítás értelmében a veszélyhelyzet ideje alatt egyetemes szolgáltatásra jogosultak 2023. május 1. napjától a szolgáltatási jogviszony létrejöttének időpontjában alkalmazott áramdíjhoz képest 59%-kal olcsóbban jutnak áramhoz. A gázdíj, szintén 2023. május 1-jétől a szolgáltatási jogviszony létrejöttének időpontjában alkalmazott gázdíjhoz képest 52%-kal csökken.

A módosítás azokat a felhasználókat érinti, akik korábban az egyetemes szolgáltatásra voltak jogosultak, de 2022 nyarán ebből kiszorultak, így kerültek a „végső menedékes” szolgáltatásba. Azonban ez december 31-én megszűnt, így kerültek be a „váltó fixes” szerződésekbe, a kormányrendelet most őket érinti.

Élelmiszerár-stop meg-hosszabbítása és a kötelező akciók bevezetése

A Kormány bejelentése szerint kötelező lesz a heti akciók bevezetése a nagyobb árbevételű áruházláncoknál. A részletszabályok kidolgozása még folyamatban van, azonban várhatóan július 1-jétől az alapvető élelmiszereket mintegy 20 kategóriába kell besorolni, a kereskedőknek pedig minden kategóriában egy-egy szabadon választott terméket kell az akciót megelőző 30 napban tapasztalt árnál alacsonyabban kínálni. A kötelező akciók bevezetése az árstopos termékekre nem vonatkoznak és a kisboltokat nem fogják érinteni.

Április 30-ig kell regisztrálniuk a gyártóknak a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerbe

Július 1-jét követően a MOHU Zrt., mint Koncessziós Társaság végezheti a magyarországi települési szilárdhulladék begyűjtését és gondoskodik annak kezeléséről is. Az intézményi és gazdálkodó szervezetek által koncesszió

alá tartozó elkülönítetten gyűjtött hulladék begyűjtését kizárólag a MOHU Zrt. és annak szerződött intézményi szolgáltatója végezheti.

A 2012. évi CLXXXV. törvény azon intézményi és gazdálkodó szervezetek számára – amelyek hulladékgazdálkodási intézményi részvevőkéség körébe tartozó hulladékot termelnek és azokat elkülönítetten gyűjtik – kötelezően előírja, hogy a MOHU Zrt. által üzemeltetett elektronikus ügyintézési felületén, a Partner Portálon regisztráljanak, valamint a szerződéskötéshez szükséges adatokat megadják.

2023. április 30-ig azon gazdálkodó szervezeteknek kell regisztrálniuk a MOHU Partnerportálon, amelyek 2023. február 28. napján a hulladékgazdálkodási intézményi részvevőkéség körébe tartozó hulladékot termeltek.

Bővült az építési beruházások költségnövekményére vonatkozó szabályzat

Kibővítették a szerződésmódosítás eseteinek körét az állami építési beruházási tárgyú szerződéseknél annak érdekében, hogy egyértelmű helyzetet teremtsen az állami beruházások kivitelezőinek a háborús infláció miatti többletköltségek megtéríthetőségében.

A költségnövekmény elbírálásához szakvéleményre van szükség, melyhez kapcsolódóan az Építési és Közlekedési Minisztérium külön eljárásrendet alakított ki.

Jön a visszaélés-bejelentő rendszer

Április 11-én elfogadták a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló törvényt. Az új törvény visszaélés-bejelentési rendszert hoz létre, amelynek alkalmazása kötelező lesz az 50-nél több embert foglalkoztató magyar cégeknek.

A Törvény az Irányelv szerinti belső bejelentési csatornát ún. „belső visszaélés-bejelentési rendszerként” határozza meg. Továbbá a Törvény szerint a jogellenes vagy jogellenesnek feltételezett cselekményre vagy mulasztásra, illetve az egyéb visszaélésre vonatkozó információt lehet bejelenteni.

Helyi fejlesztések és a forrásszerzési lehetőségek Vállalkozói fórum Kisteleken

A Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara és Kistélek Térségi Szervezete vállalkozói fórumot rendez **május 9-én**, Kisteleken a térségi vállalkozások részére. A fórum fő témája a helyi fejlesztések és a forrásszerzési lehetőségek lesznek, **Nagy Sándor** Kistélek város polgármestere, **Kirizs Tibor** pályázati tanácsadó és **Kriston Katalin** kamarai üzletfejlesztési tanácsadó tolmácsolásában.

Miért érdemes eljönnie?

- Mert első kézből hallhat a

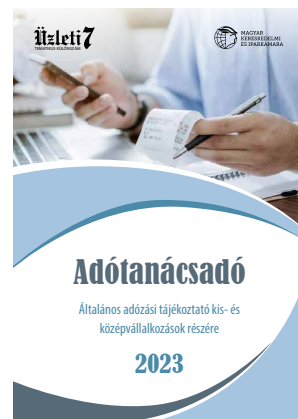
város és térségének fejlesztési terveiről

- Mert szakértő tanácsokat kaphat ahhoz, hogy hogyan készüljön előre a jövőbeni pályázatokra
- Mert új forrásszerzési lehetőségeket ismerhet meg
- Mert egy vállalkozói közösség tagjává válhat

Az eseményen való részvétel díjmentes, de előzetes regisztrációhoz kötött. Részletes program és jelentkezés a [kamara honlapján](#) érhető el.

Megjelent a 2023-as Adótanácsadó

Az általános adózási tájékoztató kis- és középvállalkozások részére a 2023-as évre című kiadványt a PricewaterhouseCoopers Magyarország Kft. készítette a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara közreműködésével. A kiadvány ingyenesen letölthető a [csmkik.hu/oldalak/tudastar](#) oldalon.

Múltidézés a Somogyi-könyvtárral Amikor még Virágh volt a Virág cukrászda

A Somogyi-könyvtár helyismereti részlegén fellelt kincseken keresztül invitáljuk időutazásra olvasóinkat, amely során a helyi kereskedelem és kézművesség kulisszái mögé nyújtunk betekintést hónapról hónapra.

A korábban Allemann János, majd Árvay Sándor által üzemeltetett cukrászdát 1922-ben vették át a temesvári Virágh-testvérek. Virágh Géza Emile Gerbeaud-nál, a kor legjobb cukrászánál tanulta a mesterséget. Az új Zsótér-ház földszintjén, a Klauzál téren működő Virágh cukrászdába barokk stílusú bútorok, velencei

csillár és brüsszeli tükrök kerültek, valamint egy herendi porcelánburkolattal díszített kávéfőző, amely mindvégig a cukrászda legnagyobb éke, különlegessége és védjegye maradt. 1950-ben államosították a cukrászdát, két évvel később pedig a „h”-betű lekerült a cégtábláról. Ezután 40 éven keresztül, 1992-ig a Hungária Hotel működtette a Virág cukrászdát, az ezt követő időszakban több tulajdonosa volt, bezárások, újrainvitások sorát élte meg, jelenlegi formájában 2016 júniusában nyitotta meg újra a kapuit.

A pénzügyi tervezésé volt a főszerep a Női Vezetői Klubban

A Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara (CSMKIK) Női Vezetői Klubja a legutóbbi rendezvényén a pénzügyi tervezést és az elérhető adókedvezményeket helyezte az előtérbe. Az április 12-ei eseményen a vármegye vállalkozói kávéházi hangulatban tájékozódhattak az aktuális lehetőségekről, szakmai előadók segítségével.

Novákné Halász Anna klubvezető köszöntőjében arra hívta fel a figyelmet, hogy a vállalkozói létben milyen fontos az egyes pénzügyi lehetőségek előteremtése és kihasználása, illetve a hatékony adózási formák igénybevétele. Ezt követően Horváth-Triznyai Ágnes, a CSMKIK Széchenyi Kártya ügyintézője tájékoztatta a résztvevőket a Széchenyi Kártya Program aktualitásairól.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) új ügyintéző felületét, az Ügyfélportált (ÜPO) tavaly vezették be az eBEV leváltása érdekében. A felület ügyfélkapus azonosítással használható, az oldal testre szabható, vagyis egyéni igény szerint beállítható, hogy a kezdőképernyőn milyen adatok, csempék jelenjenek meg. Az ÜPO-n egyebek mellett bevallások, múltbeli adatok, jövőbeni kötelezettségek, igazolások, kimutatások, járulékfizetési, foglalkoztatási adatok kérhetők le gyorsan

és egyszerűen – mindezekről Ficsor Mónika, a Számviteli Klub vezetője tartott előadást.

A klub és kamaránk tagja, Bajrics Istvánné könyvelőként az adóoptimalizálás, pénzügyi tervezés legfontosabb tudnivalóiba avatta be a vendégeket. A Money & More Pénzügyi Tanácsadó Zrt. kiemelt pénzügyi tanácsadója az előadásában foglalkozott az adózás kettősségével és az adózási kedvezményekkel.

Mint elmondta, sokan tudnak a kedvezményekről, azonban kevesen tudják, hogy hogyan lehet azokat igénybe venni. A szakember érintette a vállalkozások napi likviditásainak sajátosságait, de párhuzamot vont a vezető és az alkalmazott érzelmi és anyagi viszonyai között is – amely megfelelő kezeléséhez sok esetben célszerű külső segítséget kérni.

A kötetlen, ugyanakkor nagyon informatív rendezvényen a Női Vezetői Klub vendégei sokat kérdeztek, az előadók pedig készséggel válaszoltak.

i3 Klub: a válságálló vezetést állítják a középpontba

A Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara i3 Klubja és a Dél-alföldi technológiaváltók üzleti közössége Válságálló vezetői képzés sorozatát a vállalkozói igények felmérése alapján állította össze. Gyakorlatorientált módszerek és Peer coaching is vár a résztvevőkre az idei sorozatban.

Kaszás Anikó klubvezető elmondta, idén új formában indították el a rendezvénysorozatát. Vállalkozói igények alapján hozzák létre az egyes események tematikáját. Kiemelte, erre azért van szükség, segítséget tudjanak nyújtani a résztvevőknek, amire szükségük van. A dinamikus változó vállalkozói szektorban újabb és újabb kérdések és problémakörök jönnek elő, a sorozat ezekre kíván reagálni a területen nagy szakmai tapasztalattal rendelkező szakemberek közreműködésével. Az idei első rendezvény is elérte célját: a cégek vezetői az előadóval és egymással is tapasztalatokat tudtak cserélni. Rengesz pozitív visszajelzés érkezett – zárta klubvezető.

A Válságálló vezetői képzés sorozat első két eseményén Nagy Mihály, a magyarországi Continental csoport korábbi országkoordinátora, a Váll-Ker Kft. egykori ügyvezető igazgatója osztotta meg tudását az érdeklődőkkel. A szakember szerint a vállalati szektorban a vezetők szerepe kritikus pont. Úgy véli, a vezetői – főként a felsővezetői – pozíció egy „magányos szakma”, amelynek sajátosságait az ember nem, vagy csak ritkán tudja megvitatni a megfelelő partnerekkel – ez a sorozat tökéletes lehetőség erre. Széles körű tapasztalata van abban is, hogy miben különbözik nagyvállalat és kkv vezetőjének lenni, az ide kapcsolódó gyakorlati tanácsokat is szeretné átadni a részt vevő vállalkozóknak – fogalmazott Nagy Mihály.

A sorozat következő, júniusi eseményének témáját a legutóbbi programon begyűjtött vállalkozói igények szerint állították össze. Ezen alkalmak az új ismereteken kívül lehetőséget biztosítanak tapasztalattal cserére, szakmai fejlődésre és kapcsolatépítésre.

Új intermodális vasúti terminált alakítanak ki Szegeden

60 ezer félpótkocsit rakodhatnak át vasútra Dorozsmán

Új intermodális vasúti terminált alakítanak ki Szegeden az egykori kiskundorozsmai átrakó területén – jelentették be a Magyarországi Logisztikai Szolgáltató Központok Szövetségének (MLSZKSZ) közgyűlésén. A Petrolsped Szállítványozási Kft. beruházásában épülő PSP Terminálon évente 60 ezer félpótkocsit rakodhatnak át vasútra, érdeklődés csökkenve ezáltal az észak–déli (M5), nyugat–déli (M1) irányú magyarországi tranzitforgalmat, és az azzal járó környezeti terhelést.

A 200 millió forintos magánberuházásban épülő terminál 2023 szeptemberében nyitja meg kapuit, alkalmas lesz félpótkocsik, valamint konténerek vonatra ra-

kására is. A PSP Terminál a nyugati és közép-európai vasúti átrakókat köti össze Szegeden keresztül, elsősorban Szerbia, Románia, Bulgária, Görögország és Törökország közötti áruforgalmával.

A magyar intermodális forgalom az elmúlt években lassan, de folyamatosan növekszik, ugyanakkor a teljes hazai intermodális forgalom több mint 90 százalékát három, teljes kapacitással működő budapesti terminál bonyolítja. „Magyarországon jelenleg csak a kelet–nyugati korridoron

működnek intermodális terminálok, a déli–északi irányú forgalmat bonyolító budapesti átrakók, illetve a magyar–román határon található curtici terminál azonban telítettek” – hangsúlyozta Fülöp Zolt. Az MLSZKSZ elnöke hozzátette, hogy a fővárosi intermodális for-

galom ráadásul az autópályákat terhelő helyett, hogy az árukat a határpontokhoz közel vasútra terelnék. Ezért szükség van egy olyan terminálra, amellyel a Szerbia felől kamionon érkező áruk vasútra rakodva elérhetik Észak-, Közép- és Nyugat-Európát.

„Az M5-ös autópályán, Szeged térségében évente több mint egymillió török, bolgár, román és szerb kamion közlekedik. A kiskundorozsmai terminál, közel a román és szerb hármashatárhoz, az M5-ös és az M43-as autópályához ideális helyszín arra, hogy ennek a tranzit kamionforgalomnak egy részét vonatra tegyék” – mondta Kovács Attila, a PSP Terminál Kft. ügyvezető igazgatója.

Pályázati figyelő

Több mint kétmilliárd forintos foglalkoztatási program indult a vármegyében

Több mint kétmilliárd forintos uniós és hazai forrásból elsősorban a hátrányos helyzetűek és az inaktív munkaerő-piaci jelenlétét javító foglalkoztatási program indult Csongrád-Csanád vármegyében. A projekt célja a megyei foglalkoztatás támogatása a munkaerő-kereslet és kínálat összehangolása a térségi együttműködésre, igényfelmérésre és tervezésre alapozva. A közvetlen támogatási források várhatóan ösztönl lesznek elérhetők a munkáltatók és a foglalkoztatottak számára.

A projekt során aktív eszközökkel segítik a munkát vállalni szándékozó 30 év feletti hátrányos helyzetűek, az inaktívak, valamint a GYES-ről, GYES-ről, GYET-ről visszatérő, vagy a gyermeket egyedül nevelő felnőttek munkaerőpiacra történő visszatérését.

A program a foglalkoztatóknak az új munkavállaló felvételéhez bér- és mobilitási támogatásokat biztosít, ezzel segítve a vállalkozások további fejlődését. A komplex támogatási rendszer így egyszerre segíti a foglalkoztatás és a gazdaság fejlesztését.

Elindult a Gyármentő Garancia- és Hitelprogram

2023. január 1-jén indult 200 milliárd forintos keretösszeggel a **Gyármentő Garancia- és Hitelprogram**, melyben termelő közép-, és nagyvállalkozások pályázhatnak támogatásra. A program egyik elemeként a Magyar Fejlesztési Bank Zrt. 100 milliárd forint keretösszegű **Gyármentő Likviditási Garanciaprogramot** indított a nagy- és középvállalkozások számára, amelyben az MFB állami kezességet, illetve garanciát vállal a forgóeszközhitel, folyószámlahitelek, illetve a működést finanszírozó hitelek biztosítékaként.

A program másik elemeként az Eximbank Zrt. 100 milliárd forint keretösszegű **Gyármentő Beruházási Hitelprogramot** indított, amelyben az EXIM államilag támogatott, rendkívül kedvezményes és a futamidő végéig fix kamatozású beruházási hiteleket nyújt a hazai termelő közép- és nagyvállalatok energiahatékonysági, illetve megújuló energiatermelő beruházásaihoz. A kamat maximális mértéke a forint hitelek esetén 5%, az euró alapú hitel esetében pedig 3,5 % lehet.

Áprilisig még lehet támogatást igényelni munkahelyi képzésekhez

2022 februárjában indult el **A munkavállalók és vállalatok alkalmazkodóképességének és termelékenységének javítása a munkaerő fejlesztésén keresztül** című GINOP-PLUSZ program második szakasza, amelynek célja a termelékenység növelését elősegítő képzések támogatása, a képzés idejére kieső munkavállalók bértámogatásával.

Támogatott képzési típusok:

- Szakmai ismeretre irányuló képzés
- Soft skill képzés
- Információs és kommunikációs (IKT) technológiákra irányuló képzés
- Nyelvi képzés

Igényelhető támogatás:

Az egy vállalkozás részére nyújtható támogatás maximális összege vállalkozásméret függvényében 50-70%-os támogatási mértékkel:

- mikro-, kis- és középvállalkozás 75 millió Ft
- nagyvállalat 150 millió Ft

2023. április 30-áig nyújtható be támogatási kérelem a Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatalhoz. További részletek a pályázatról a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat [honlapján](#) érhetőek el.

Vállalkozások munkaerő-támogatása és munkatapasztalat-szerzést elősegítő támogatások

A kormány újabb segítségként országosan egységes szabályozással elérhetővé tette a Vállalkozások munkaerő-támogatása és munkatapasztalat-szerzést elősegítő támogatásokat **2022. december 15.** napjától. A program keretében szakképzett fiatalok munkatapasztalat-szerzést elősegítő támogatásához és a hátrányos helyzetűek munkatapasztalat-szerzést elősegítő támogatásához fix 90 napos 100%-os bérköltség-támogatás, továbbá az álláskeresőként nyilvántartott 25 év alatti vagy legalább 1 hónapja nyilvántartott 25 év feletti álláskereső után legfeljebb 6 hónapra 50%-os bérköltség-támogatás vehető igénybe.

A kérelmeket a foglalkoztatást megelőzően a foglalkoztatni kívánt, nyilvántartott álláskereső személy lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes állami foglalkoztatási szervként eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatalhoz kell benyújtani.

Amennyiben kérdése merül fel, kérem, forduljon a foglalkoztatni kívánt álláskereső személy lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes állami foglalkoztatási szervként eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatalához, amelyhez segítséget ide kattintva talál.

A programról további részleteket a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat [honlapján](#) talál.

Meghosszabbították a Feldolgozóipari Kkv Energiaköltség és Beruházás Támogatási Programot

Meghosszabbodott a Feldolgozóipari Kkv Energiaköltség és Beruházás Támogatási Prog-

ram. A módosítás szerint április 30-áig lehet regisztrálni, és június 30-áig van lehetőség a támogatási kérelmek benyújtására.

A hazai feldolgozóipari vállalkozások energia-költségeinek (villamos energia és/vagy földgáz) mérséklése érdekében, illetve az energiahatékonyságot növelő beruházásokhoz szükséges önerőhöz támogatás vehető igénybe.

A támogatási programhoz kapcsolódó benyújtási határidők meghosszabbodtak a következők szerint:

- regisztrációra 2023. április 30. 19:00 óráig van lehetőség,
- sikeres regisztrációt követően támogatási kérelem 2023. június 30. napjáig nyújtható be.

Támogatást igényelni továbbra is 2022. október, november, december, valamint 2023. január, február, március hónapokra van lehetőség. A hosszabbítás a konstrukció mindkét komponensét érinti, vagyis a beruházási hitelhez kapcsolódó önerő támogatásra 2023. december 15-éig nyújtható be támogatási kérelem.

A pályázattal kapcsolatos információk a [vali.hu](#) oldalon érhetőek el.

Megjelent a „A magyar vállalkozások pályázati támogatása az Európai Bizottság Brexit kárenyhítő forrásának keretéből”

A pályázat célja, hogy magyar vállalkozások részére támogatást biztosítson azon negatív gazdasági hatások ellensúlyozására, melyeket az Egyesült Királyságnak az Európai Unióból történt kilépése miatt szenvedtek el.

A pályázati felhívás keretében **mikro-, kis-, és középvállalkozások**, valamint **nagyvállalatok területi és iparági korlátozások nélkül** nyújthatnak be támogatási kérelmet a felhívásban részletezett korlátok figyelembevételével.

A pályázat keretén belül az alábbi tevékenységek támogathatók:

- Technológiai fejlesztést eredményező **új eszközök beszerzése** (ideértve a saját maga által előállított és/vagy feldolgozott termék áruszállításra használható szállítójárművek beszerzését is);

- Energiahatékonyság növelését célzó **épületenergetikai fejlesztések**

- **Megújuló energiaforrást hasznosító technológiák alkalmazása**, melyek célja a gazdasági termelési folyamatok és az üzemben belüli építmények energiaigényének fedezése megújuló energia előállításával.

A támogatási kérelem **2023. április 24-étől** – a **forrás kimerüléséig** nyújtható be az **elektronikus kitöltő program** segítségével. A pályázati felhívással kapcsolatos minden további információt a [palyazat.gov.hu](#) oldalon talál.

KAMARAI PÉNZÜGYI ALAPOK GFA KONSTRUKCIÓ

Következő beadási határidő: 2023. augusztus 15.

FEJLŐDJÖN A KAMARAI TÁMOGATÁSSAL!

- Kamatmentes támogatás
- Akár 10 millió forint forrás min. 36 hónap tagság után
- Akár 5 millió forint forrás 12-36 hónap tagság esetén
- Akár 2 millió forint forrás 12 hónapnál rövidebb tagság esetén
- Akár 80 %-os támogatási intenzitás
- Egyszerű adminisztráció
- Akár 60 hónapos futamidő
- Új belépő kamarai tagoknak is
- Gépek, berendezések beszerzésére
- Eszközbeszerzésre
- K+F és innovációs fejlesztésekre
- Környezetvédelmi fejlesztésekre
- Kiállításokon való megjelenésekre
- Készletfinanszírozásra
- Telephelyfejlesztés, -kialakítás
- Szakképzési körülmények fejlesztésére, kialakítására

BŐVEBB INFORMÁCIÓ:

BAKOSNÉ NAGY ÉVA: +36 30 894 6998

PÁLYÁZATI KÍRÁS: CSMKIK.HU/ALAPOK

Szorosabbra fűznék az együttműködést

Kamarai vendégeket fogadtunk Aradról

Az Arad Megyei Kereskedelmi, Ipari és Agrárgazdasági Kamara vezetősége látogatott április 3-án Szegedre. A vendégeket, Gheorghe Seculici elnököt, Aurel Ionescu alelnököt és Radu Mătiuț főigazgatót dr. Kökuti Attila, kamaránk elnöke, Palotás Sándor és Gellért Ákos alelnökök, valamint dr. Tráserné Oláh Zsuzsanna titkár és Körmöczy Eszter külgazdasági és vállalkozásfejlesztési vezető fogadta. A szegedi romániai főkonzulátust Daniel Banu főkonzul és Bekán Aurél képviselte – akik egyébként a találkozót kezdeményezték.

A két kamarát – a földrajzi közelség mellett – egy magyar–román határ menti együttműködés is összeköti. Az egyeztetésen szó esett

egyebek mellett az aradi és a csongrád-csanádi szakképzésről, aktuális gazdasági kérdésekről, valamint a két kamara együttműködési lehetőségeiről.

A delegáció tagjai elmondták, az ottani kamarai rendszert is hamarosan módosítják, a példát pedig Magyarországról szeretnék venni. A robotikát ők is kiemelten kezelik, ezen a téren is együttműködést javasolnak. Bizakodásukat fejezték ki Románia schengeni csatlakozásával kapcsolatban, amitől jelentős gazdasági fellendülésre számítanak. A konstruktív megbeszélés végén az aradi szervezet meghívta kamaránkat egy következő találkozóra, Aradra.

Külkapcsolat-építő rendezvény az upgrade2europe projekttel

Német, francia üzleti lehetőségekről a kamarában

A Német–Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamarával, valamint a Francia–Magyar Kereskedelmi és Iparkamarával közösen külkapcsolat-építő rendezvényt szervez kamaránk **2023. június 6-án**. A német és francia üzleti lehetőségek mellett a résztvevők megismerhetik az upgrade2europe projekt eredményeit, amely a vállalkozások nemzetközi sikeres működését segíti számos eszközzel és ingyenesen elérhető oktatóanyaggal. A rendezvényre minden olyan vállalkozást szeretettel várunk,

amely szeretné kiaknázni a külpiaconban rejlő lehetőségeket.

A rendezvény programja hamarosan elérhető lesz honlapunkon. További információ és regisztráció: upgrade2europe@csmkik.hu

upgrade²europe

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Nemzetközi üzletember-találkozók

Továbbra is zajlanak a nemzetközi üzletember-találkozók, amelyekre személyes, online vagy hibrid formában is várják az érdeklődő vállalkozásokat. Vegyen részt Ön is az Enterprise Europe Network által szervezett **nemzetközi partnerkereső rendezvényeken**, és találjon cégének új üzleti partnereket!

1. Bécsben immár hetedik alkalommal rendeznek IT-tematikájú nemzetközi üzleti találkozót **7th International B2B Software Days – The Future of Digital Business** címmel. B2B partnerkeresési lehetőségekkel, érdekes workshopokkal, előadásokkal készülnek a szervezők az érdeklődők számára.

Időpont: május 8–10.

Helyszín: online és onsite

2. Idén is várja a textil- és divatipar képviselőit a **Textile Connect** nemzetközi üzletember-találkozó. Az Enterprise Europe Network társszervezésével megvalósuló online platform lehetőséget teremt az új kapcsolatok kialakítására a textilipari vállalatok, tervezők és gyártási partnerek között.

Időpont: május 30–31.

Helyszín: online tér

3. A HNN3.0 az Európai Bizottsággal, az Enterprise Europe Network hálózattal és az NCP WideraNet-tel közösen szervezi a következő **Horizon Europe üzletember-találkozót** a 2024. évi 1. klaszter egészségügyi pályázati felhívásairól.

Időpont: június 2.

Helyszín: online tér

4. A **Torino Fashion Match 2023** nemzetközi üzleti találkozót a Torino Fashion Week 2023 idején rendezik. A tárgyalási lehetőségek mellett nemzetközi szakértőkkel és előadókkal folytatott inspiráló megbeszélésekkel, divatbemutatókkal készülnek a szervezők az érdeklődőknek.

Időpont: június 28–30.

Helyszín: Mercato Centrale Torino

Amennyiben felkeltette érdeklődését valamilyen rendezvényünk, kérjük részvételi szándékát a hivatalos regisztráción túl, felénk is jelezze az eenszeged@csmkik.hu e-mail címen. További találkozókat honlapunkon talál: <https://csmkik.hu/een/esemenyek>

Üzletfejlesztés kamaryújtásnyira

Külkernap: Szállítási folyamatok, vámeljárások harmadik országokkal

A Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara és az Enterprise Europe Network Dél-alföldi Regionális Irodája külkereskedelmi szakmai nap keretében tájékoztató előadást szervez Szállítási folyamatok, vámeljárások a harmadik országok vonatkozásában címmel április 26-án, Szegeden, a kamarában.

A programra szeretettel várjuk az export-importtal, valamint a szállítmányozással foglalkozó vállalkozások képviselőit, logisztikusokat, beszerzőket, termelés/gyártás irányítókat és a téma iránt érdeklődőket.

Az elmúlt időszak kedvezőtlen gazdasági eseményei kihatással vannak a vállalkozások beszerzési folyamataira, ellátási láncra, mely-

nek következtében szükség lehet a meglévő, esetleg akadozó beszállítói rendszer átszervezésére vagy lecserélésére, hogy a termeléshez szükséges elengedhetetlen nyersanyagokat, alkatrészeket, alapanyagokat, termékeket és szolgáltatásokat biztosítani tudják.

Tervezett program és jelentkezési lap a kamara honlapján.

enterprise europe network

Szeretne külföldi üzleti partnereket találni?

Vegye igénybe az Enterprise Europe Network díjmentes szolgáltatásait!

Az Európai Bizottság vállalkozásfejlesztési hálózata, az Enterprise Europe Network kiemelt figyelmet fordít a nemzetközi együttműködések elősegítésére.

Adatbázisainkban **mintegy 4000 nemzetközi üzleti ajánlatot** találhat.

Kiemelt ajánlataink:

KERESKEDELMI PARTNERKERESÉSEK

Élelmiszeripari, mezőgazdasági termékek

Egy romániai kereskedelmi vállalat hosszú távú partnerséget kötne olyan gyártókkal, kereskedelmi ügynökökkel, akik sütőipari, cukrászati és egyéb Horeca termékek, mint például tejtermékek, csemegék, konzervek, fűszerek, édességek és csokoládédíszek területén tevékenykednek. Üzletének bővítése érdekében a vállalat kereskedelmi ügynökként vagy forgalmazóként tevékenykedne a leendő partnerek bevonásával. (BRRO20230331013)

Sörfőzdeket keres egy német kereskedelmi vállalat, amely egyebek mellett európai élelmiszerek és italok Japánba történő exportálására szakosodott. Olyan nagy ipari sörfőzdeket keresnek, amelyek kereskedelmi megállapodás keretében 330 ml-es dobozos kiszerelesben versenyképes árus sört tud előállítani. (BRDE20230411009)

Egy szlovén italgyártó forgalmazókat keres saját márkájú, természetes erjesztésű italaihoz, mint például a kombucha tea és a vízkéfir, amelyeket számos különböző ízben kínálnak dobozokba csomagolva. Emellett fejlesztést és tanácsadást kínálnak erjesztési termékcsalád-

ÜZLETI AJÁNLATOK – 2023. április

juk létrehozásával, valamint saját márkás termékekkel kapcsolatban tulajdonosoknak, és importőröknek. (BOSI20230414011)

Textilipari és ruházati cikkek

Lovassporttal foglalkozó német vállalat keres textilgyártókat saját márkás funkcionális ruházatához (pólók, steppelt kabátok és mellények, melegítő dzsekik és kapucnis pulóverek). A partnerekkel kiszervezési vagy beszállítói megállapodást kötnének. (BRDE20230414002)

Egy dán sportruházati márkagyártót keres új ruházati kollekciójához. A tervezés és a technikai előkészületek már megtörténtek, jelenleg hosszú távú partnert keresnek a ruhák gyártásához. (BRDK20230321013)

Vegyipar, kozmetikai termékek

Kozmetikumok gyártására szakosodott, a szépségiparban tevékenykedő lengyel vállalat drogériákkal, parfümériákkal, gyógyszertárakkal lépne kapcsolatba. Bőrápolási termékei kizárólag természetes, gondosan kiválasztott és tanúsított, organikus összetevők felhasználásával készülnek, és újrahasznosítható vagy biológiailag lebomló anyagokba csomagolják őket. (BOPL20230331021)

Orvosi, gyógyászati termékek, eszközök

Egy több mint 20 éves piaci tapasztalattal rendelkező lengyel kkv, amely eldobható kötszerek széles választékának gyártására szakosodott, kereskedelmi partnereket: forgalmazókat, nagykereskedőket, gyógyszertárláncokat keres. A vállalat bérgyártást is kínál ágazati partnerek számára. (BOPL20230414016)

Építőipar, építőipari termékek, alapanyagok

Egy luxemburgi székhelyű tanácsadó cég az ingatlanipar szá-

mára kereskedelmi mérnöki tevékenységet folytat. A vállalkozás bővítené az ágazathoz kapcsolódó szolgáltatásokat, megoldásokat és ipari termékek portfólióját. A termékek például a következők lehetnek: digitális megoldások, innovatív termékek az energetikai jogszabályok betartása érdekében. Olyan cégek jelentkezését várják, amelyek szívesen belépnének a francia, belga vagy a luxemburgi piacra. (BRLU20230413002)

Faipar, fa- és bútorigipari termékek lakberendezése

Egy olasz fakereskedő cég hosszú távú üzleti együttműködések keres európai kemény- és puhafa iránt érdeklődő külföldi partnerekkel a bútorigiparban. A leendő partnerekkel beszállítói megállapodásokat kötnének. (BOIT20230413008)

ICT

Egy digitális megoldásokat fejlesztő szlovén vállalat franchise-partnereket keres egy olyan platformhoz, amit online foglалásokra fejlesztettek ki. A cég biztosítja az üzlethez szükséges összes know-how-t, minden támogatást és képzést a franchise-partnernek. (BOSI20230414009)

Az ajánlatokhoz tartozó cégadatokkal kapcsolatban az Ön vállalkozásadatainak megadásával (cégnév, cím, kapcsolattartó neve, telefon, e-mail cím, weboldal elérhetősége) bővebb információ kérhető az een-szeged@csmkik.hu e-mail címen vagy a 62/554-253-as telefonszámon.

TECHNOLÓGIAI ÉS K+F PARTNERKERESÉSEK

Innovatív dán cég olyan partnereket keres, akik tapasztalattal rendelkeznek elektromos berendezések beágyazott szoftver- és hardverfejlesztésében.

Egy innovatív dán mérnöki vállalat, amely az épületek elektromos berendezéseinek korszerűsítésére összpontosít, kifejlesztett egy rendszert az elektromos berendezések digitális címkésítésére. A cég most olyan fejlesztő partnert keres, aki segítheti fejlesztésének nagy részét.

A feladatok elsősorban az analóg tervezés és a beágyazott szoftverfejlesztés. (TRDK20230328032)

Egy görög csepegtető öntözőrendszereket gyártó cég ipari látórendszereket keres.

A csepegtető öntözőrendszerek területén tevékenykedő görög gyártó keresi a lehetőségeket a gyártósor korszerűsítésére és automatizálására. Konkrétan olyan ipari rendszert (kamera és erősítő) keresnek, amely érzékeli a csövön lévő lyuk helyét, ahol a csepegtető be van építve. A cég technológiai beszállítókat vagy ipari képkalkulációs rendszerek beszállítóit keresi. (TRGR20230407005)

Biomassza elgázosító technológiát fejlesztő olasz cég gázferjesztési technológiára szakosodott partnereket keres.

Egy biomassza elgázosító technológiát fejlesztő olasz cég gázfermentációs technológiára szakosodott partnereket keres, hogy közösen teszteljék a megújuló szintézisgáz hozzáadott értékű megújuló termékeké, például vegyi építőelemeké, bioüzemanyagoké vagy bioműtrágyákká való átalakítását. (TRIT20230403029)

Szlovákiai biohulladék-hasznosító vállalat konzorciumot keres a HORIZON-MISS-2023-SOIL-01 témákhoz.

A vállalat tulajdonosa annak az egyedülálló innovatív eljárásnak, amely a biohulladékot értéktanúsított bioszénalapú, pellet méretű talajregenerátorra és alacsony kibocsátású bioüzemanyaggá (bio-CNG, bio-LNG és biometán) alakítja. Ügyfelünk víziója, hogy ezt az energia-, anyag- és szervesanyag-újrahasznosítást valós időben, a biohulladék keletkezésének és a termék felhasználásának helyén végezze. A folyamat energiafüggetlen és hulladékmentes. A HORIZON-MISS-2023-SOIL-01 felhívásra pályázó konzorciumokat keresnek. (RDRSK20230406008)

Üzletfejlesztés karnyújtásnyira

Érje el költséghatékonyan a vármegye vállalkozóit! Hirdessen Ön is a Kamarai Futárban!

Kamaránk havilapját, a Kamarai Futárt igényes tartalommal, színes formában juttatjuk el olvasóinkhoz, kamarai tagjainkhoz.

Lapunkban lehetőséget biztosítunk a vállalkozásokat érintő hirdetések, információk kedvezményes elhelyezésére is, így 1/16 oldalas hirdetési felületünket a regisztrált vállalkozások 11 500 Ft+áfa áron, kamarai tagjaink pedig már 8000 Ft+áfa áron igénybe vehetik.

Többszöri megjelenés esetén további kedvezményeket biztosítunk.

Kérjen árajánlatot a futar@csmkik.hu címen!

Apropó

Rádiókban, közösségi oldalakon, honlapunkon Elindultak a kamara rövid gazdasági hírei

Április elején elindultak a Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara rövid gazdasági hírei. Naponta többször, több platformon is tájékoztatjuk a globális, országos vagy éppen helyi gazdasági fejleményekről az érdeklődőket: a Rádió88-ban délelőtt és délután egy-egy alkalommal, a Rádió7-ben pedig délután hallhatók az általunk összegyűjtött gazdasági információk.

Továbbá, kamaránk honlapján, a csmkik.hu/oldalok/rovid-gazdasagi-hirek oldalon gyűjtve, a *Rövid gazdasági hírek* rovatban is publikáljuk ezeket, de a közösségi felületeinken – Facebook, LinkedIn – is megtalálhatók.

Kiemelten fontosnak tartjuk, hogy önkéntes kamarai tagjaink fejlesztéseiről, legfontosabb híreiről is tájékoztatást adjunk, így kérjük az önkéntes kamarai tagjainkat, küldjék el az őket érintő aktuális információkat a kommunikacio@csmkik.hu e-mail címre.

TOP 100 ÜZLETI EST
MEGHÍVÓ

Exkluzív helyszínen, és egyedülálló kapcsolat-építési lehetőségekkel, ütős zenei programokkal és varázslatos meglepetésekkel várjuk a TOP 100 Üzleti Est résztvevőit a Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara és az Enterprise Europe Network-Szeged szervezésében 2023. május 18-án csütörtökön 17:30-tól. Idén a Tiszavirág Sportuszoda teraszára invitáljuk vendégeinket.

Emlékeztetünk zenei élményre a **The Strokes ütőhangszeres együttes**, akik a hagyományos hangszereken túl, a háztartásokban is fellelhető tárgyakat szólamotnak még nem rendeltetésszerűen. Az est háziasszonya, **Balogh Anna, búvársz-előadóművész** mágikus elemekkel kalauzolja végig vendégeinket az este folyamán, és különleges gasztronómiai meglepetésekkel, izgalmas befektetési lehetőségekkel is várjuk a kapcsolatépítésre nyitott közönségünket.

Az est alatt a kellemes dallamokról **DJ Nacsá Bence**, az ínycsiklandozó grill ételekről pedig a **Sport&Life Party Service** gondoskodik.

Belépők:

- Kedvezményes részvétel a kamara (hátralékkal nem rendelkező) önkéntes tagjainak: 10.000 Ft + Áfa/fő
- Kedvezményes részvétel a kamaránál rendezett nyilván-tartással rendelkező vállalkozásoknak: 15.000 Ft + Áfa/fő
- A fenti kategóriába nem tartozó résztvevőknek: 20.000 Ft + Áfa/fő

A részvételi díj tartalmazza bűféasztalos vacsorát, a welcome drinket valamint a szórakoztató és kapcsolat-építő programokat.

JELENTKEZÉS: [CSMKIK.HU/UZLETIEST](http://csmkik.hu/uzletiest)

Köszöntjük új tagjainkat!

Aktahalmaz Kft. – Szeged
Begravellum Szolgáltató Kft. – Kiszombor
Bokor Csanád e.v. – Hódmezővásárhely
Dr. Szilárdi Réka e.v. – Szeged
Fébert Team Kft. – Szeged
Forrás Centrum Tanácsadó és Szolgáltató Kft. – Budapest
Gonda Gabriella e.v. – Újszentiván
Jáksó Szabolcs e.v. – Szeged
Liquid Systems Kft. – Szeged
Maróczki Norbert e.v. – Szeged
Mucsi Zoltán Gábor e.v. – Hódmezővásárhely
NOVEM XI. Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. – Szeged
PASTA FOUR Kft. – Szeged
Pigniczki és Társa Kereskedelmi és Szolgáltató Bt. – Kistelek
Plast Plants Product Kft. – Szeged
Prima Kenőanyag Kft. – Szeged
Takács Gábor e.v. – Szeged
Tomaskovity Norbert e.v. – Hódmezővásárhely
UBULKA Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. – Szeged
V-DENT Egészségügyi és Fogszakorvosi Bt. – Szeged
Weblegend Kft. – Makó

XIV. Nemzetközi Építésügyi Konferencia és Szögedi Építők Napja

A Csongrád-Csanád Megyei Mérnöki Kamara, a Csongrád-Csanád Megyei Építész Kamara, a Csongrád-Csanád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a szegedi Enterprise Europe Network Iroda és a Dél-Alföldi Urbanisztikai Egyesület immár tizennegyedik

alkalommal szervez Szegeden Nemzetközi Építésügyi Konferenciát. Ebben az évben energiahatékonyság-energiagazdálkodás, gazdaságfejlesztés és fenntarthatóság témakörben. A konferenciát június 2-án (péntek) rendezik a kamarai székházban.

Részvételi feltételek, a konferencia programja és a jelentkezési felület hamarosan **elérhető** lesz a CSMKIK honlapján.

A hagyományokhoz híven a konferencia másnapján rendezik a Szögedi Építők Napját is.

Ügyfélszolgálati irodáink nyitvatartása, elérhetőségei

Ügyfélszolgálati irodáink nyitvatartása, elérhetőségei:

Szeged, Párizsi krt. 8–12.
62/554-250
info@csmkik.hu
Hétfő-péntek: 9:00–12:00
Hétfő és szerda: 13:00–16:00

Hódmezővásárhely, Lánc utca 7.
62/653-742
hmvhely@csmkik.hu
Hétfő, szerda: 9:00–12:00, 13:00–16:00
Péntek: 9:00–12:00

Szentes, Budai Nagy Antal utca 6.
30/388-7429
szentes@csmkik.hu
Hétfő, szerda: 9:00–12:00, 13:00–16:00
Péntek: 9:00–12:00

Makó, Deák Ferenc utca 29., fsz. 7.
(bejárat a Pulitzer sétány felől)
30/534-0821
mako@csmkik.hu
Kedd, csütörtök:
13:00–16:00
Péntek: 10:00–12:00

Csongrád, Fő utca 19–21. • 30/402-0578
csongrad@csmkik.hu
Kedd: 9:00–14:00
Csütörtök: 9:00–12:00 13:00–16:00

Mórahalom, István király út 1. 30/792-3910
moralalom@csmkik.hu
Hétfő: 9:00-12:00, 13:00-16:00

Az ügyfélfogadási rend a meghirdetettől eltérhet. Személyes megkeresés előtt aktuális információkról legyenek szívesek tájékozódni

a csmkik.hu/kapcsolat oldalon, vagy keresse kollégánkat e-mailben vagy telefonon.

Az alábbi esetekben kérjük, továbbra is elsősorban telefonon, vagy e-mailben keressék munkatársainkat:

Egyéni vállalkozók tájékoztatása: tajekoztatas@csmkik.hu, 62/554-250/3-as hívószám

Kamarai nyilvántartásba vétel: regisztracio@csmkik.hu, 62/554-250/2-es hívószám

Kérjük Ügyfeleinket, hogy kizárólag egészséges és tünetmentes állapotban látogassák Kamaránk szegedi és képvisleti irodáit.

